

VAN DIJK

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Hoofdvestiging

Strijkviertel 30, 3454 PM De Meern

030 - 666 1746

info@vandijktech.nl

Nevenvestiging

Overspoor 9, 1688 JG Nibbixwoud

0229 - 578 123

nibbixwoud@vandijktech.nl

Datum: 08-10-2018; versie 1 (definitief)

Opdrachtnummer: 750826

QUICKSCAN

WET NATUURBESCHERMING

Project: sloop en nieuwbouw of renovatie,
Zeeweg nrs. 80 en 82 te Overveen

Opdrachtgever: Curios Bloemendaal aan Zee b.v.
Zeeweg 97
2051 EB Overveen

Bouwbegeleider: Platform Allround
Citadellaan 203
5212 VD 's-Hertogenbosch

Uitgevoerd:

Veldbezoek: 04-09-2018 (mevr. E.R. Beekman MSc.)

Projectleider: dhr. P.T.C.M. Koomen

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	BESCHRIJVING OMGEVING EN ONDERZOEKSLOCATIE	3
2.1	Omgeving	3
2.2	Onderzoekslocatie/plangebied	3
3.	VOorgenomen HERONTWIKKELING EN RELEVANTE WETGEVING	4
3.1	Voorgenomen herontwikkeling	4
3.2	Relevante wetgeving	4
4.	VOORKOMEN VAN STRENG BESCHERMDE SOORTEN	5
4.1	Methode	5
4.2	Vaatplanten en blad- en levermossen	6
4.3	Grondgebonden zoogdieren	6
4.4	Vleermuizen	7
4.5	Reptielen en amfibieën	7
4.6	Dagvlinders, libellen en kevers, vissen, kreeftachtigen en weekdieren	8
4.7	Vogels	9
5.	TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING / CONCLUSIE	10
5.1	Algemeen	10
5.2	Toetsing soortbescherming	10
5.3	Toetsing gebiedsbescherming	12
5.4	Conclusie	12
6.	SLOTOPMERKINGEN	14

BIJLAGEN

- 1.1 Regionale situatie (niet op schaal)
- 1.2 Situatiekening (1:500; A4)
- 1.3 Foto-overzicht
- 2 Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- 3 Natura2000 beheerplan "Kennemerland-Zuid" 2016-2022
- 4 Wettelijk kader
- 5 Overzicht vrijgestelde soorten beschermingsregime 'andere soorten' Provincie Noord-Holland

1. INLEIDING

In opdracht van Platform Allround (d.d. 30-08-2018), namens Curios Bloemendaal aan Zee b.v., is door van Dijk geo- en milieutechniek b.v. een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd op de locaties Zeeweg nr. 80 en nr. 82 te Overveen. Het onderzoek is in combinatie uitgevoerd met een verkennend bodemonderzoek en een asbestinventarisatie conform Arbeidsomstandigheden gericht op de beide panden, waarvan de gegevens separaat worden gerapporteerd.

Aanleiding voor het uitvoeren van de quickscan Wet natuurbescherming betreft de voorziene herontwikkeling, waarbij een horecagelegenheid met woning (Zeeweg 80) zal worden gesloopt, waarna nieuwbouw van een hotelpand zal plaatsvinden. Voorts zal een in gebruik zijnd restaurantgebouw (Zeeweg 82) worden gerenoveerd of na sloop opnieuw worden opgebouwd.

Op basis van een literatuuronderzoek, een veldbezoek en expertkennis wordt de voorgenomen sloop, nieuwbouw en renovatie getoetst aan de vigerende natuurbeschermingswetgeving.

Inzake de uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming is tussen van Dijk geo- en milieutechniek b.v. en de opdrachtgever op geen enkele juridische, financiële, personele of andere wijze een relatie die de onafhankelijkheid van het resultaat heeft kunnen beïnvloeden.

2. BESCHRIJVING OMGEVING EN ONDERZOEKSLOCATIE

2.1 Omgeving

Onderhavige onderzoekslocatie is gelegen in de gemeente Bloemendaal in het westelijke deel van de plaats Overveen op een afstand van ca. 180 m (ten oosten) van de Noordzee. Tussen de Noordzee en onderhavige onderzoekslocatie bevindt zich een zandstrand met diverse strandtenten en een duinhelling (grenzend aan onderhavige locatie). Op circa 250 m ten zuidoosten en 700 m ten noordoosten bevinden zich een tweetal campings. Ten noorden, oosten en zuiden van de locatie bevindt zich op een afstand van tenminste 20 m een duingebied behorende bij het Nationaal Park Kennemerland-Zuid. Direct ten noorden van de locatie staat een bedrijfspand behorende bij Reddingsbrigade Bloemendaal. Direct ten oosten van de onderhavige onderzoekslocatie loopt een geasfalteerd toegangspad. Naast (ten oosten en ten noorden van) de bebouwing zijn met (terras)tegels parkeerplaatsen gerealiseerd. De ligging van de onderzoekslocatie is globaal aangeduid op een topografische kaart, die is opgenomen als bijlage 1.1.

2.2 Onderzoekslocatie/plangebied

Onderhavige onderzoekslocatie (gemeente Bloemendaal, sectie A, nrs. 10689, 10690, 11753, 11924 en 11925), met een oppervlakte van ca. 2.300 m², is voor het overgrote deel bebouwd met een voormalige horecagelegenheid met woning (Zeeweg 80) en een in gebruik zijnd restaurantgebouw ('t Eindpunt; Zeeweg 82).

De horecagelegenheid is momenteel leegstaand; de woning is nog in gebruik. Het pand is opgebouwd uit steen (met spouw) zonder openingen (zoals open stootvoegen) in het metselwerk. De kozijnen en puiken zijn van hout. De diverse puntdaken hebben een strak gelegde bitumen dakbedekking. Rondom het pand loopt een houten dakrand zonder openingen. Het buitenterrein ten noorden, oosten en westen van het pand is verhard met respectievelijk klinkers (voormalige opslag), terrastegels (voormalige parkeerplaats) en (kapotte) houten vlonders (voormalige terras). Daarbuiten bevindt zich zandige duingrond met hoofdzakelijk begroeiing van rozenbottel en diverse grassen.

08-10-2018; versie 1 (def.)	Quickscan Wet natuurbescherming	750826
Controle/ 	sloop en nieuwbouw of renovatie, Zeeweg nrs. 80 en 82 te Overveen	Pagina 3

Het pand behorende bij restaurant 't Eindpunt is opgebouwd uit steen (met spouw) zonder openingen (zoals open stootvoegen) in het metselwerk. De twee puntaken zijn strak gedekt met leistenen. Het buitenterras is volledig verhard met klinkers en deels in gebruik voor de stalling van (brom)fietsen.

De situatietekening van de onderzoekslocatie is opgenomen als bijlage 1.2; een foto-overzicht als bijlage 1.3.

3. VOORGENOMEN HERONTWIKKELING EN RELEVANTE WETGEVING

3.1 Voorgenomen herontwikkeling

In de nabije toekomst zal de horecagelegenheid met woning (Zeeweg 80) geheel worden gesloopt, waarna nieuwbouw van een hotelpand zal plaatsvinden. Het pand behorende bij restaurant 't Eindpunt (Zeeweg 82) zal worden gerenoveerd of na sloop opnieuw worden opgebouwd.

3.2 Relevante wetgeving

De natuurwetgeving in Nederland bestaat uit drie onderdelen, te weten soortbescherming (voormalige Flora- en faunawet), gebiedsbescherming (voormalige Natuurbeschermingswet 1998) en bescherming van houtopstanden (voormalige Boswet) die per 1 januari 2017 zijn samengevoegd in de nieuwe Wet natuurbescherming. In deze paragraaf wordt besproken aan welke onderdelen behorende bij de Wet natuurbescherming en aan welk provinciaal beleid de voorgenomen herinrichting dient te worden getoetst. In bijlage 3 is een beknopte beschrijving van de natuurbeschermingswetgeving opgenomen.

Soortbescherming

Alle inheemse flora en fauna zijn in Nederland beschermd onder de Wet natuurbescherming. Mogelijk heeft de herontwikkeling negatieve gevolgen voor beschermde soorten die voorkomen in en rondom de onderzoekslocatie. Derhalve dient de herinrichting te worden getoetst aan de beschermingsregimes voor flora en fauna binnen de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie ligt circa 20 m ten westen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Kennemerland-Zuid", echter maakt hier zelf geen deel van uit. Een overzichtskaart van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie is opgenomen als bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebied "Kennemerland-Zuid" zijn gericht op enkele specifieke habitattypen en doelsoorten. De gekenmerkte habitattypen betreffen diverse soorten duinen, duinheide, duinbossen en duinvalleien. De gekenmerkte doelsoorten betreffen de nauwe korfslak, meervleermuis en groenknolorchis. Het deel van het Natura2000-gebied nabij onderhavig plangebied valt onder habitatype 'grijze duinen (kalkrijk)' en "duindoornstruwelen". Enkele typische soorten die hierin voorkomen betreffen egelantier (rozenbottel), nachtegaal (vogel), tapuit (vogel), konijn (zoogdier), bitterkruidbremraap (vaatplant), duinaveraat (vaatplant), duinroos (vaatplant), bruin blauwtje (vlinder), duinparelmoervlinder en heivlinder. Een beknopte weergave van het Natura2000 beheerplan "Kennemerland-Zuid 2016-2022" is weergegeven in bijlage 3. Activiteiten buiten het Natura2000-gebied kunnen de natuurwaarden in het gebied beïnvloeden door negatieve gevolgen op de (functionele onderdelen van het leefgebied van) beschermde Natura 2000-natuurwaarden (habitattypen en doelsoorten). Dit wordt "externe werking" genoemd. Derhalve dient de herontwikkeling getoetst te worden aan de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura2000-gebied.

Bescherming houtopstanden

Op onderhavige onderzoekslocatie is geen sprake van een houtopstand, derhalve wordt toetsing van de voorgenomen herontwikkeling aan bescherming van houtopstanden niet noodzakelijk wordt geacht.

Provinciaal beleid

De onderzoekslocatie ligt buiten (op een afstand van ca. 20 m) het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde deel van het NNN betreft het duinrijke gebied direct ten westen van de onderhavige onderzoekslocatie. Een overzichtskaart van het NNN in de omgeving van de planlocatie is opgenomen als bijlage 2. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tussen de planlocatie en het NNN wordt toetsing van de herinrichting aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet noodzakelijk geacht.

4. VOORKOMEN VAN STRENG BESCHERMDE SOORTEN

4.1 Methode

Literatuuronderzoek

Op basis van literatuur, landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en soortspecifieke habitatkenmerken, wordt bepaald welke streng beschermde soorten mogelijk in en rondom het plangebied voorkomen. Met streng beschermde soorten worden de beschermde soorten bedoeld waarvoor geen vrijstelling in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling geldt. Dit zijn de soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (voor vogels gelden broedvogels en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten [categorie 1 t/m 4] of waarvan een inventarisatie gewenst is op basis van zwaarwegende ecologische omstandigheden [categorie 5]) en specifiek door de Provincie Noord-Holland aangewezen soorten van de lijst 'andere soorten' (een overzicht van de soorten behorende bij de lijst 'andere soorten' waarvoor binnen de Provincie Noord-Holland een vrijstelling geldt is opgenomen in bijlage 4).

Veldbezoek

Op 04-09-2018 is door een ecooloog (mevr. E.R. Beekman MSc.) een veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is bepaald of binnen of direct buiten (in verband met "externe werking") onderhavig plangebied biotopen aanwezig zijn die geschikt (kunnen) zijn voor streng beschermde soorten die op basis van het literatuuronderzoek in of nabij onderhavige onderzoekslocatie worden verwacht. Tevens zijn de onderzoekslocatie en de directe omgeving globaal geïnventariseerd op het voorkomen van levende organismen of sporen (zoals resten, uitwerpselen of nesten) van streng beschermde flora en fauna. Het veldbezoek betreft een oriënterende inspectie. Benadrukt wordt dat dit geen volledige inventarisatie betreft. Het onderzoek geeft een verwachting van het al dan niet voorkomen van beschermde soorten in het plangebied.

Algemeen

In onderstaande paragrafen 4.2 t/m 4.7 worden per soortgroep de resultaten van het literatuuronderzoek en veldbezoek beschreven.

4.2 Vaatplanten en blad- en levermossen

Op basis van verspreidingsgegevens komen soorten als de streng beschermde bokkenorchis, brave hendrik, honingorchis, kleine ereprijs, kluwenklokje, stofzaad en groenknolorchis voor in de omgeving van het plangebied (soortenbank.nl; ndff.nl; waarneming.nl; wilde-planten.nl). Tijdens het bezoek is voornamelijk rozenbottel, blaassilene, braam, duizendblad, teunisbloem, zeepkruid en zeeraket waargenomen. Er zijn geen streng beschermde soorten aangetroffen.

Vanwege het ontbreken van habitat specifieke kenmerken (zoals grasland, braakliggende grond, heggen, akkers, struwelen, bossen en bosranden, rotsachtige plaatsen en kalkrotsen) worden soorten als brave hendrik, kluwenklokje en stofzaad niet verwacht binnen het plangebied. De aanwezigheid van soorten als bokkenorchis, honingorchis, kleine ereprijs en groenknolorchis kan ter plaatse van de westelijk aangrenzende duinhelling en het noordoostelijk gelegen natuurgebied niet worden uitgesloten.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens komen de noordse woelmuis, hermelijn, wezel, bunzing, boommarter en het damhert voor in de omgeving van het plangebied (zoogdiervereniging.nl; ndff.nl; zoogdieratlas.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen en holen en/of sporen van streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen.

De noordse woelmuis leeft (door concurrentie met andere woelmuissoorten) in Nederland vooral in de natte veenweide gebieden waar sprake is van hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. Omdat op onderhavig plangebied geen sprake is van een dergelijk gebied kan het voorkomen van de noordse woelmuis binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voor soorten als de hermelijn, wezel en bunzing geldt dat zij in allerlei verschillende landschapstypen voor kunnen komen, maar essentieel zijn rustige kleinschalige landschappen met voldoende schuilmogelijkheden (zoals bossen, duinen, oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden, akkerranden rietvelden en/of moerasgebieden) en (in geval van de bunzing en de hermelijn) water in de buurt. In de nabije omgeving (vlakbij de op enkele honderden meters afstand gelegen campings) zijn recent enkele waarnemingen gedaan van o.a. bunzing (zoogdiervereniging.nl). Bos is bij uitstek het biotoop van de boommarter. Recent verspreidt de boommarter zich langzaam over de duingebieden, waaronder het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (zoogdiervereniging.nl). Hier worden ze zowel in de beboste binnenduinenranden aangetroffen als in de lagere struikgewassen direct langs de kust. In 2018 zijn er diverse waarnemingen gedaan van boommarter in de nabije omgeving (< 1 km) van het onderhavige plangebied. Op en nabij het plangebied (met name het restaurant) is sprake van relatief veel verstoring door menselijke activiteit (strandgangers, wandelaars, reddingsbrigade en bezoekers van het restaurant) met ten zuiden een drukke provinciale weg (N200). Daarnaast is het plangebied vrijwel geheel verhard. Hierdoor wordt de locatie ongeschikt geacht voor genoemde soorten. De westelijk aangrenzende duinhelling en het noordoostelijk gelegen natuurgebied Kennemerland Zuid bevatten echter wel voldoende rustplekken, schuilmogelijkheden en overige kenmerkende landschapselementen voor kleine marterachtigen, waardoor het voorkomen van genoemde soorten in de directe omgeving van het plangebied niet kan worden uitgesloten.

Het damhert komt in grote (vrij levende) populaties voor op diverse plaatsen in Nederland, waaronder de duingebieden van Kennemerland-Zuid, de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. Ze geven de voorkeur aan gebieden met oudere loofbossen en gemengde bossen met een dichte onderbegroeiing en komen minder vaak voor in uitgestrekte naaldbossen. Een vereiste is dat er voldoende gras aanwezig is. Daarnaast komt het damhert voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerlanden (zoogdiervereniging.nl). Ondanks dat rondom onderhavig plangebied sprake is van voldoende gras geldt voor een schuwe soort als het damhert dat er op en rondom het plangebied sprake is van teveel verstoring door menselijke activiteit en verkeer. Recente waarnemingen van damherten zijn dan ook gedaan in het noordoostelijk gelegen (rustige) natuurgebied Kennemerland-Zuid. Op basis van bovenstaande kan het voorkomen van het damhert op of direct nabij onderhavig plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.4 Vleermuizen

Op basis van verspreidingsdata (ndff.nl; Zoogdiervereniging; zoogdieratlas.nl; waarneming.nl) komen diverse soorten vleermuizen voor in de omgeving van het plangebied. Bomen en gebouwen vormen essentiële elementen voor vliegroutes, foerageergebied en/of als verblijfplaats voor vleermuizen.

Foerageergebied en vliegroutes

De locatie bestaat uit open terrein gecombineerd met bebouwing en wordt derhalve geschikt geacht als jachtterrein (foerageergebied) voor vleermuizen. De bebouwing maakt tevens mogelijk onderdeel uit van vliegroutes.

Verblijfplaatsen

In de daken van de beide panden bevinden zich geen openingen tot een ruimte tussen de lestenen/bitumen en het dakbeschot. Voorts bevinden zich in de buitenmuren en ter plaatse van de dakranden geen openingen tot de spouw. Op en rondom het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Hierdoor kunnen winter-, kraam-, zomer-, en/of paarverblijfplaatsen in de bestaande bebouwing of eventuele bomen worden uitgesloten.

4.5 Reptielen en amfibieën

Op basis van verspreidingsdata komen de streng beschermde hazelworm, rugstreeppad, zandhagedis en boomkikker voor in de omgeving van het plangebied (raxon.nl; waarneming.nl; ndff.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen en/of amfibieën binnen het plangebied waargenomen.

Voor de hazelworm geldt dat dit een soort is met een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort wordt veelal op zandgronden aangetroffen in bijvoorbeeld bossen, bosranden, heide, houtwallen, vestingwerken of kalkgraslanden. De bodem is meestal matig vochtig tot droog en bevat veel bladeren waar hij zich onder kan verschuilen. Karakteristiek zijn bosranden en is bos met lage bomen (< 5 m) of bos met hogere bomen met open plekken en veel variëteit in structuur (struweel, stenen, afval, mos en takkenhopen). De soort overwintert veelal in oude (konijnen)holen. Iets zoninstraling is nodig voor opwarming van de eierlevendbarende vrouwelijke individuen (www.raxon.nl). De hazelwormen in de duinen van Noord-Holland betreffen uitgezette populaties die zich in dit habitatype goed lijken te handhaven. Gezien de menselijke verstoring en de verharding op onderhavige locatie kan de soort binnen het plangebied worden uitgesloten. Echter, direct buiten het plangebied kan het voorkomen niet worden uitgesloten.

De rugstreeppad is een pionierssoort en komt voornamelijk voor in rivierengebied (uiterwaarden), polders en wateren met duinen en aanliggende gronden. De rugstreeppad is vooral een soort van dynamische milieus, met name gebieden met vergraafbaar zand, ondiepe plassen/poelen, verhogingen en een natuurlijk of door de mens gemaakt pionierskarakter. Onbeschaduwde, laag begroeide tot volledig onbegroeide terreinen zijn karakteristiek voor de soort. Voor instandhouding van een populatie moet deze in contact staan met andere populaties (metapopulatie). Uitwisseling tussen populaties en rekolonisatie is dan ook goed mogelijk, mits barrières worden voorkomen. Barrières bestaan onder andere uit wegen, brede watergangen en beschoeide waterkanten (ravon.nl). Binnen het plangebied zijn geen locaties aangetroffen waar deze paddensoort zich kan voortplanten (zoals zeer ondiepe poelen en/of plassen) of waar de soort zich kan ingraven om te overwinteren (vergraafbaar zand). Het voorkomen van de soort in de directe omgeving van het plangebied kan (door afwezigheid van barrières, de aanwezigheid van vergraafbaar zand, naar de zon geëxponeerde hellingen en het pionierskarakter van de duinen) niet worden uitgesloten. Wanneer er tijdens de werkzaamheden grond en/of zand braak komt te liggen wordt het plangebied wel interessant voor de rugstreeppad om te overwinteren. Tevens kan door bijv. bandensporen, plasvorming ontstaan waar de rugstreeppad zijn eieren in kan afzetten.

De zandhagedis is sterk gebonden aan duin- en heidegebieden. In het binnenland en in de kalkarme duinen wordt de zandhagedis vooral aangetroffen in droge struikheideterreinen. Sporadisch worden bosranden en struweel genoemd gemeld als habitat, maar die locaties betreffen dan veelal een combinatie van bosrand met heide. De zandhagedis heeft géén sterke voorkeur voor vochtige gronden, maar wel voor onbeschaduwde open zandige grond in verband met eiafzetting (ravon.nl). Van een dergelijk beschreven habitat is in de directe omgeving van het plangebied sprake, waardoor het voorkomen van de zandhagedis direct buiten het plangebied niet kan worden uitgesloten.

De boomkikkerpopulatie in de duinen van Noord-Holland is afkomstig van illegale uitzettingen en beperkt zich hoofdzakelijk tot die delen van de duinen waar zich duinbossen met vennen en poelen bevinden (www.ravon.nl). Aangezien onderhavig plangebied op tenminste 3 km van duinbossen is gelegen kan het voorkomen van de boomkikker binnen of nabij het plangebied worden uitgesloten.

4.6 Dagvlinders, libellen en kevers, vissen, kreeftachtigen en weekdieren

Op basis van verspreidingsdata komen de streng beschermde aardbeivlinder, duinparelmoervlinder, grote parelmoervlinder, grote vos (vlinder), bruine eikenpage (vlinder) en gevlekte witsnuitlibel voor in de omgeving van de planlocatie (ndff.nl, vlindernet.nl, libellenet.nl, en mineleni.nederlandse-soorten.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen van in hoofde genoemde streng beschermde soorten waargenomen.

Zowel de aardbeivlinder, duinparelmoervlinder, grote parelmoervlinder, grote vos en bruine eikenpage komen voor op open duingraslanden en vochtige duinvalleien met variaties in zowel hoge als lage vegetaties. Veelal groeien de soortspecifieke waardplanten (respectievelijk dauwbraam, viooltjes, iep en eik) in schrale gebieden en worden de ruigere gebieden gebruikt voor het vinden van nectar. Onderhavig plangebied is vrijwel geheel verhard. De genoemde waardplanten zijn binnen en direct buiten het plangebied niet waargenomen. Voorts is de locatie voornamelijk begroeid met grassen en rozenbottel, waardoor geen rijke variatie aan nectar beschikbaar is. Op basis hiervan kan het voorkomen van de genoemde vlindersoorten op en direct nabij onderhavig plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

De gevlekte witsnuitlibel komt voor bij duinplassen, laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen. In en nabij onderhavig plangebied is geen sprake van genoemde zoete watertypen, waardoor het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel kan worden uitgesloten.

4.7 Vogels

Naast algemene vogelsoorten, waarvan de nesten enkel in het broedseizoen beschermd zijn, zijn er ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Deze vogelsoorten zijn opgedeeld in vijf categorieën (1 t/m 5). Nesten van vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd omdat de vogelsoorten uit deze categorieën het nest buiten het broedseizoen in gebruik nemen als vaste rust- en verblijfplaats, de soort erg honkvast is en afhankelijk is van bebouwing of biotoop, de (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar zijn of omdat de soort niet of nauwelijks in staat is zelf een nest te bouwen.

Vogelsoorten uit categorie 5 zijn soorten die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed (of de directe omgeving er van), maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Nesten van vogelsoorten uit de categorie 5 zijn enkel jaarrond beschermd wanneer zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden (zoals onvoldoende alternatieven) dat rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten

Tijdens het veldbezoek is houtduif waargenomen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van geschikte broedplekken op en direct nabij onderhavig plangebied maken algemene vogelsoorten hooguit gebruik van onderhavige locatie als foerageergebied.

Vogelsoorten uit categorieën 1 t/m 4

Vogelsoorten uit categorieën 1 t/m 4 die op basis van verspreidingsgegevens in de omgeving van de planlocatie voor komen zijn boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Tijdens het veldbezoek zijn ter plaatse van het terras behorende bij het restaurant diverse individuen van huismus waargenomen. Binnen of direct nabij het plangebied zijn geen nesten of sporen (uitwerpselen) van genoemde soorten waargenomen.

Wegens het ontbreken van geschikte nestlocaties (zoals rustige omgeving, hoge dichtheid van hoge bomen, oude open en hoge schuren/gebouwen, openingen tussen dakpannen of tussen dakranden en stenen muren) kunnen nesten van genoemde soorten op of nabij onderhavig plangebied worden uitgesloten. Huismus (maar mogelijk ook andere vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 4) maakt enkel gebruik van onderhavige locatie (maar ook overduidelijk ook de terrassen behorende bij de westelijk gelegen strandtenten) als foerageergebied.

Soorten uit categorie 5

Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen van vogelsoorten uit de categorie 5 waargenomen. Mogelijk foerageren vogelsoorten uit de categorie 5, zoals koolmees en pimpelmees, in of nabij het plangebied.

5. TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING / CONCLUSIE

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de effecten (zoals verstoring of vernietiging) van de sloop- en nieuwbouw- of renovatiewerkzaamheden beschreven op de streng beschermde soorten die (mogelijk) voorkomen in het plangebied.

Effecten bestaan uit tijdelijke en permanente effecten. Tijdelijke verstoring kan ontstaan in de vorm van geluid, trillingen en mogelijk licht (bijvoorbeeld bouwlampen). Permanente effecten bestaan uit het verdwijnen dan wel aanbrengen van begroeiing, bebouwing, verlichting, bestrating, tuinen of grasveld.

Aan de hand van deze effecten wordt aangegeven of de Wet natuurbescherming een belemmering vormt voor de voorgenomen werkzaamheden. Voor specifieke situaties zal worden beschreven hoe overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen. Indien het voorkomen van overtredingen niet mogelijk is, zal het uitvoeren van een nader onderzoek naar de desbetreffende soort(en) worden geadviseerd.

5.2 Toetsing soortbescherming

Vaatplanten en blad- en levermossen

Het voorkomen van de bokkenorchis, honingorchis, kleine ereprijs en groenknolorchis in de directe omgeving van het plangebied kan niet worden uitgesloten. Gezien op de locatie sprake zal zijn van vervangende nieuwbouw en/of renovatie zullen toekomstige bouwwerkzaamheden plaatsvinden op de bestaande footprint, waardoor eventuele vernietiging (door bebouwing) van mogelijk aanwezige beschermde soorten kan worden uitgesloten. Wel dient bij de sloop-, nieuwbouw en/of renovatiewerkzaamheden rekening te worden gehouden met de aanrijroute van het werkverkeer, waarbij het verkeer het terrein over de met asfalt verharde oprit en met tegels verharde parkeerplaats moet betreden. Eventuele opslag van bouw- en/of sloopmateriaal ter plaatse van de buiten het plangebied gelegen begroeide grond dient te worden vermeden. De buiten het plangebied gelegen onverharde, begroeide delen dienen in het geheel te worden vermeden.

Grondgebonden zoogdieren

De westelijk aangrenzende duinhelling en het noordoostelijk gelegen natuurgebied Kennemerland Zuid bevatten mogelijk voldoende rustplekken, schuilmogelijkheden en overige kenmerkende landschapselementen voor kleine marterachtigen. Om te voorkomen dat genoemde soorten en/of essentiële onderdelen van hun leefomgeving significant worden verstoord of vernietigd bij de geplande sloop-, nieuwbouw en/of renovatiewerkzaamheden dient (net als voor vaatplanten en blad- en levermossen) rekening te worden gehouden met de aanrijroute van het verkeer en de opslag van bouwmaterialen (zie hierboven beschreven).

Vleermuizen

Foerageren en vliegroutes

Onderhavig plangebied maakt mogelijk deel uit van foerageergebied van vleermuizen. Op basis van het grote aanbod gelijkwaardige foerageeralternatieven in de directe omgeving wordt niet verwacht dat het plangebied een essentieel onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van vleermuizen. Voorts blijft met de geplande herinrichting de bestaande open structuur gehandhaafd (geen verlies van foerageergebied).

De bebouwing maakt mogelijk onderdeel uit van vliegroutes. Echter, omdat een gelijkende nieuwbouw terug komt en de bebouwing een soort randbebouwing betreft is er geen sprake van significante aantasting van eventuele essentiële vliegroutes.

Wel dient er tijdens de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (van april/mei tot oktober/november) rekening te worden gehouden met vleermuizen. Vleermuizen kunnen bijvoorbeeld verstoord worden door verlichting. Vleermuizen vliegen en foerageren bij schemer en in het donker. Derhalve zullen werkzaamheden bij daglicht geen verstoring veroorzaken. Eventueel kunnen werkzaamheden ook bij schemer en in het donker worden uitgevoerd mits de bouwlampen goed worden gericht zodat geen verlichting van de omliggende groenstructuren optreedt.

Reptielen en amfibieën

Het voorkomen van hazelworm, rugstreeppad en zandhagedis in de directe omgeving van het plangebied kan niet worden uitgesloten. Voor met name de rugstreeppad en (in mindere mate) de zandhagedis geldt dat onderhavige locatie geschikt kan worden wanneer het terrein bouwrijp gemaakt wordt. Om significantie verstoring dan wel vernietiging van individuen en/of essentiële onderdelen van hun leefomgeving te voorkomen dienen voorafgaand en gedurende sloop-, nieuwbouw en/of renovatiewerkzaamheden maatregelen te worden getroffen om eventuele negatieve effecten op genoemde soorten te voorkomen door (zoals reeds eerder beschreven voor vaatplanten en blad- en levermossen) rekening te houden met de aanrijroute van het verkeer en de locatie voor opslag van bouw- en/of sloopmateriaal. Om kolonisatie van genoemde soorten (voor overwintering dan wel voor het afzetten van eieren of als zonplek) na de sloop van de huidige bebouwing te voorkomen dient het plangebied in de actieve periode van reptielen (globaal van april t/m augustus) ongeschikt of ontoegankelijk te worden gemaakt. Voorts dient het ontstaan van ondiepe plassen en poelen (in bijv. de bandensporen) in de voortplantingsperiode van rugstreeppadden (globaal van april tot en met juli) voorkomen te worden. Dit kan door de plassen en poelen voortijdig te dempen met grond. Kale gronden en grond- en/of zandhopen die voor langere tijd ongebruikt blijven liggen kunnen ingezaaid worden met een grasmengsel (of afgedekt worden met een zeil) zodat eventuele rugstreeppadden zich niet voor de winterperiode (van oktober tot april) kunnen ingraven. Voorts kan toegang voor reptielen en amfibieën tot een braakliggend terrein worden voorkomen door het terrein af te screenen (bijv. door plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 cm hoog en minimaal 10 cm ingegraven in de grond).

Vogels

Foerageren

Mogelijk foerageren algemene vogelsoorten en vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 5 binnen het plangebied. Voor algemene soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling binnen de provincie Noord-Holland. Voor vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 5 geldt dat, gezien de beperkte omvang en de gelijkwaardige (al dan niet betere) foerageeralternatieven in de directe omgeving van de locatie, kan worden aangenomen dat het plangebied geen essentieel onderdeel uitmaakt van hun foerageergebied. Hierdoor is geen sprake van significantie aantasting/vernietiging van essentieel foerageergebied.

5.3 Toetsing gebiedsbescherming

Onderhavig onderzoekslocatie grenst met de noordoostzijde aan het Natura 2000-gebied “Kennemerland-Zuid” (habitattypes grijze duinen [kalkrijk] en duindoornstruwelen). Hierdoor kunnen activiteiten binnen het plangebied dit Natura 2000-gebied mogelijk beïnvloeden door “externe werking”. Er zijn binnen het plangebied géén streng beschermde vaatplanten en/of mossen vastgesteld. Direct buiten onderhavig plangebied groeien enkele typische soorten voor genoemde habitattypes. Het voorkomen van de voor “Kennemerland-Zuid” aangewezen doelsoorten (nauwe korfslak, meervleermuis en groenknolorchis) binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Mogelijk bevinden nauwe korfslak en groenknolorchis zich wel tussen de begroeiing direct buiten het plangebied. Echter, wanneer de hierboven (paragraaf 5.2; vaatplanten en blad- en levermossen) beschreven maatregelen met betrekking tot werkverkeer en opslag van sloop- en bouw materiaal worden gehandhaafd zullen genoemde soorten niet worden vernietigd/gedood. Voor de meervleermuis geldt dat zijn voorkomen is gebaseerd op overwintering in bunkers, waarvan op of direct nabij onderhavige locatie geen sprake is.

Het plangebied ligt echter wel naast een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, waarbij voor het aangrenzende duingebied (habitattypes “grijze duinen [kalkrijk]” en “duindoornstruwelen”) geldt dat hier sprake is van een prioritair habitatype (grijze duinen [kalkrijk]). Binnen dit Natura2000-gebied is sprake van een sterke stikstofoverbelasting en een overschrijding van de KDW (kritische depositiewaarde) op > 50% van de oppervlakte. Een weergave van deze stikstofdepositie is opgenomen in het Natura2000 beheerplan “Kennemerland-Zuid 2016-2022” (zie bijlage 3). Gezien de doelstelling en het specifieke habitatype van dit Natura2000-gebied “grijze duinen (kalkrijk) uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit” betreft kan een bijdrage aan de stikstofdepositie door de geplande herontwikkeling op voorhand niet worden uitgesloten. Derhalve dient de huidige en toekomstige situatie getoetst te worden aan de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) middels een stikstofdepositie-onderzoek. Ten behoeve van dit onderzoek wordt, met behulp van de AERIUS-calculator, bepaalt of de ruimtelijke ontwikkeling, met betrekking tot de stikstofdepositie, een significant negatief effect zal hebben op Natura2000-gebieden in de omgeving en of er sprake is van een meldings- of vergunningsplicht en om een eventueel benodigde melding in te dienen of een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.4 Conclusie

Onderhavig plangebied is gelegen naast een stikstofgevoelig Natura2000-gebied. Omdat de toekomstige herontwikkeling mogelijk bijdraagt aan stikstofdepositie in dit gebied dient de huidige en toekomstige situatie getoetst te worden aan de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) middels een stikstofdepositie-onderzoek. Ten behoeve van dit onderzoek wordt, met behulp van de AERIUS-calculator bepaalt of de ruimte ontwikkeling, met betrekking tot de stikstofdepositie, een significant negatief effect zal hebben op Natura 2000-gebieden in de omgeving en of er sprake is van een meldings- of vergunningsplicht en om een eventueel benodigde melding in te dienen of een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aan de vragen.

In navolging van het stikstofdepositie-onderzoek kan (al dan niet middels een hieruit voortvloeiende benodigde melding of vergunning) gestart worden met de sloop-, en bouw- en/of renovatiewerkzaamheden. Voorafgaand en tijdens deze werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met:

- vaatplanten, blad- en levermossen en grondgebonden zoogdieren; het werkverkeer dient het terrein enkel over de met asfalt verharde oprit en met tegels verharde parkeerplaats te betreden. De buiten het plangebied gelegen begroeide duingrond dient in tact gelaten te worden (vermijden van werkverkeer en opslag van bouw- en/of sloopmateriaal ter plaatse).
- vleermuizen (foerageren en vliegroutes); werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (van april/mei tot oktober/november) dienen, i.v.m. verstoring door kunstlicht, bij daglicht uitgevoerd te worden. Eventueel kunnen werkzaamheden ook bij schemer en in het donker worden uitgevoerd mits de bouwlampen goed worden gericht zodat geen verlichting van de omliggende structuren optreedt.
- hazelworm, rugstreepad en zandhagedis; maatregelen met betrekking tot de aanrijroute van werkverkeer en de opslag van bouw- en/of sloopmaterialen zoals is beschreven bij het eerste punt. Om kolonisatie van genoemde soorten (voor overwintering dan wel voor het afzetten van eieren of als zonplek) na de sloop van de huidige bebouwing te voorkomen dient het plangebied in de actieve periode van reptielen (globaal van april t/m augustus) ongeschikt of ontoegankelijk te worden gemaakt door het ontstaan van ondiepe plassen en poelen (in bijv. de bandensporen) te voorkomen en kale gronden en grond- en/of zandhopen die voor langere tijd ongebruikt blijven liggen in te zaaien met een grasmengsel (of afdekken met een zeil). Voorts kan toegang tot een braakliggend terrein worden voorkomen door het terrein af te screenen (bijv. door plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 cm hoog en minimaal 10 cm ingegraven in de grond). Een advies voor de locatie van een scherm is opgenomen in de situatietekening (bijlage 1.2), waarbij het uitgangspunt is dat de nieuwbouw direct na de sloop wordt gerealiseerd. Deze lijn geeft tevens het gebied aan wat tijdens de werkzaamheden niet betreden dient te worden (gebied ten noorden, westen en zuiden van de lijn).

Benadrukt wordt dat ten allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

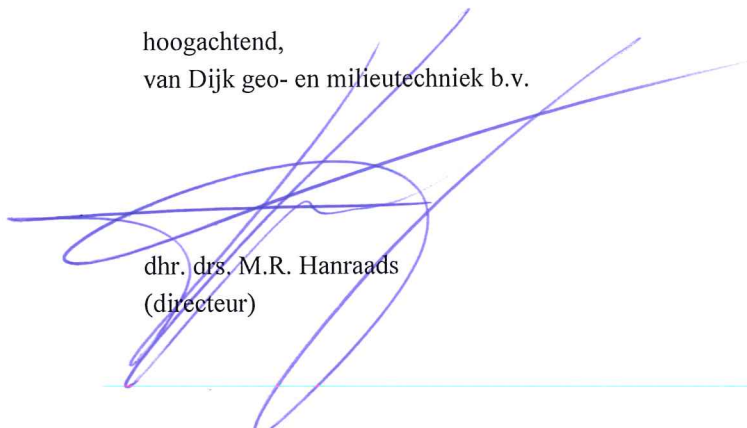
6. SLOTOPMERKINGEN

Er is gestreefd naar het verkrijgen van een goede inschatting van het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Echter kan op basis van de bevinding en resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming niet worden uitgesloten dat er binnen het plangebied incidenteel streng beschermde soorten voorkomen die redelijkerwijs niet op de onderzoekslocatie worden verwacht.

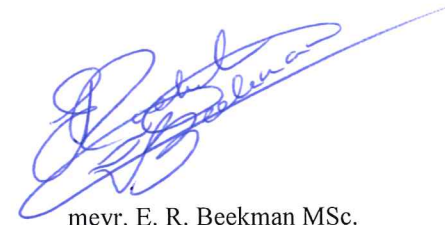
Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen dat de uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming een momentopname is. Hierdoor zijn de waarnemingen tijdens het veldwerk beperkt houdbaar (3 tot 5 jaar; afhankelijk van het beschermingsregime van de betreffende soort).

In vertrouwen u hiermede van dienst te zijn geweest, verblijven wij,

hoogachtend,
van Dijk geo- en milieutechniek b.v.

dhr. drs. M.R. Hanraads
(directeur)

mevr. E. R. Beekman MSc.
(ecoloog)

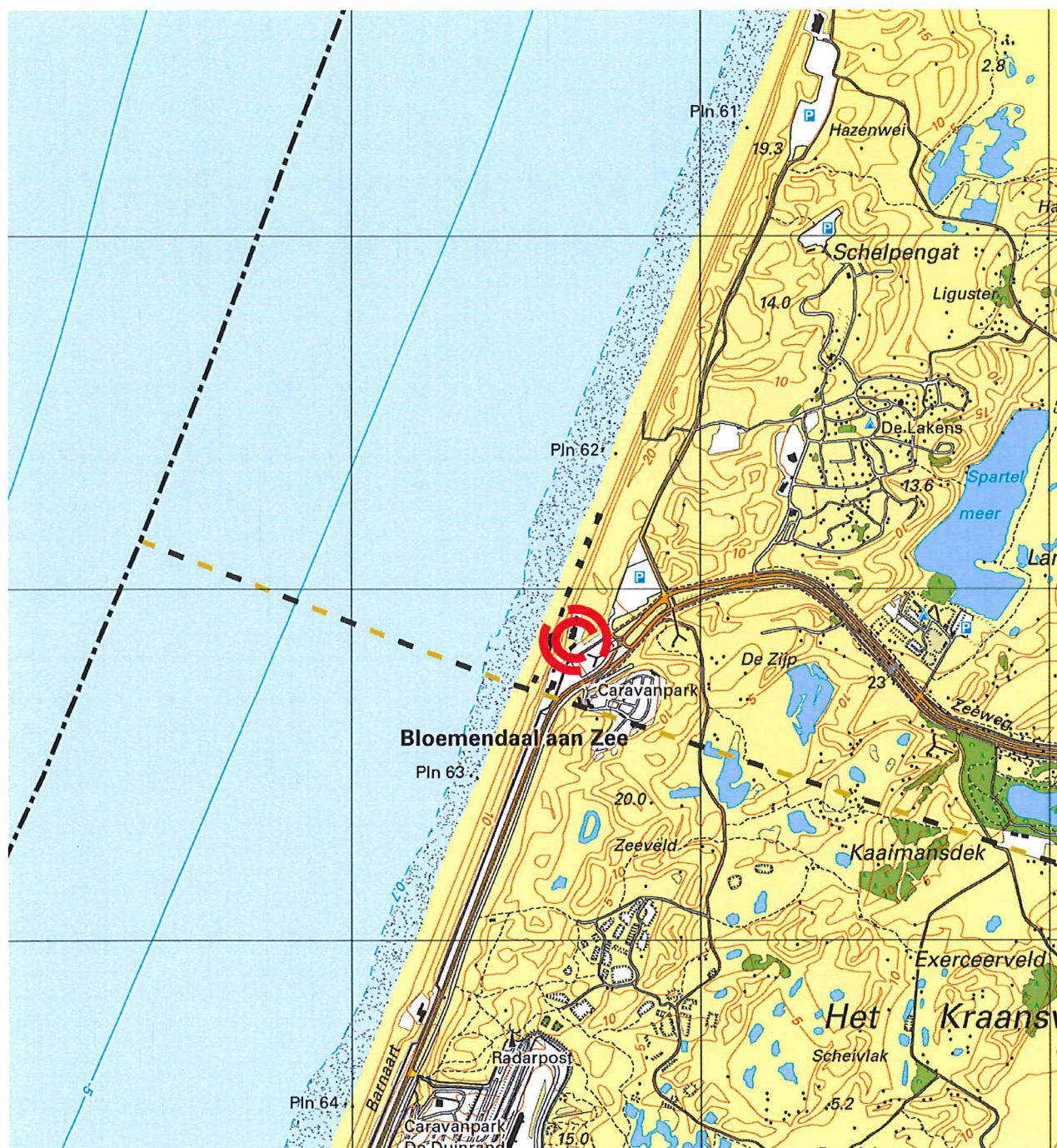
Bijlage 1

1.1 Regionale situatie

1.2 Situatietekening

1.3 Foto-overzicht

REGIONALE SITUATIE

Deze kaart is noordelijk georiënteerd

Legenda

onderzoekslocatie

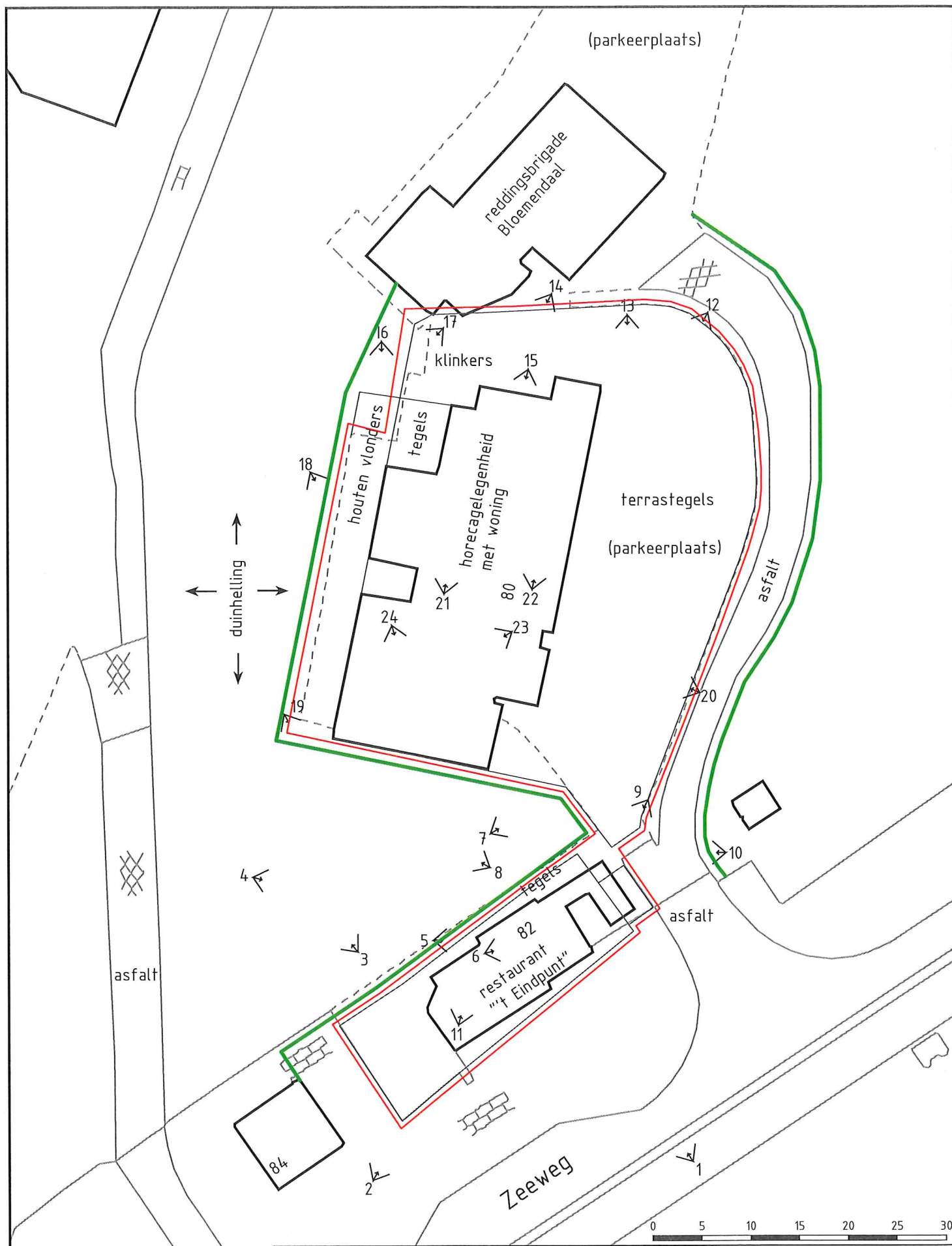

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 1746
Strijkviertel 30 Fax : 030 - 666 4854
3454 PM De Meern E-mail : teken@vandijktech.nl

Project: nieuwbouw nr. 80 en renovatie nr. 82,
Zeeweg 80 en 82

Plaats: Overveen
Opdrachtnr.: 750826
Schaal: niet op schaal
Datum: september 2018

Legenda:

- plangebied
- foto
- reptielen- en amfibieenscherm (advies)

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel.: 030 - 666 17 46
Srijkvierel 30, E-mail: info@vandijktechn.nl
3454 PM DE MEERN

Project: nieuwbouw hotel en renovatie restaurant,
Zeeweg 80/82 Bloemendaal (Overveen)

Opdrachtnr.: 750826 / 710340

Schaal: 1:500 (A4)

Datum: 29-08-2018

Getek.: R.Kool

Gewijzigd: 07-09-2018 AD

Gewijzigd: 03-10-2018 AD

Gewijzigd: 08-10-2018 AD

Controle: *gjs*

FOTOREPORTAGE

Foto 1:

Foto 2:

Foto 3:

Foto 4:

Foto 5:

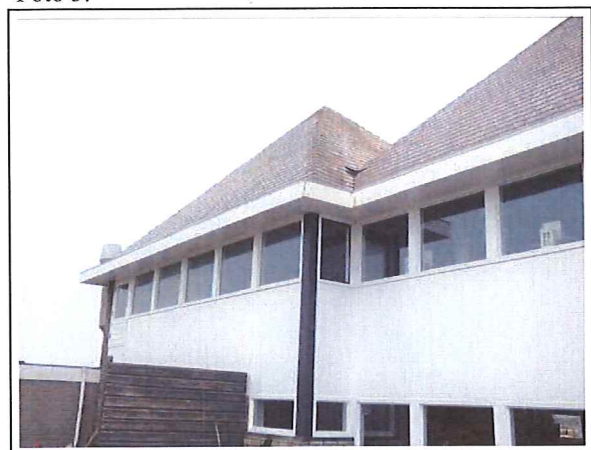

Foto 6:

Legenda

Bijlage 1.3

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 17 46
Strijkviertel 30 Fax : 030 - 666 48 54
3454 PM DE MEERN E-mail : teken@vandijktech.nl

Project: nieuwbouw nr. 80 en renovatie nr. 82,
Zeeweg 80 en 82

Plaats: Overveen
Opdrachtnr.: 750826
Datum: september 2018
Volgnummer: 1/4

FOTOREPORTAGE

Foto 7:

Foto 8:

Foto 9:

Foto 10:

Foto 11:

Foto 12:

Legenda

Bijlage 1.3

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu
Strijkviertel 30
3454 PM DE MEERN

Tel. : 030 - 666 17 46
Fax : 030 - 666 48 54
E-mail : teken@vandijktech.nl

Project: nieuwbouw nr. 80 en renovatie nr. 82,
Zeeweg 80 en 82

Plaats: Overveen
Opdrachtnr.: 750826
Datum: september 2018
Volgnummer: 2/4

FOTOREPORTAGE

Foto 13:

Foto 14:

Foto 15:

Foto 16:

Foto 17:

Foto 18:

Legenda

Bijlage 1.3

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 17 46
Strijkviertel 30 Fax : 030 - 666 48 54
3454 PM DE MEERN E-mail : teken@vandijktech.nl

Project: nieuwbouw nr. 80 en renovatie nr. 82,
Zeeweg 80 en 82

Plaats: Overveen
Opdrachtnr.: 750826
Datum: september 2018
Volgnummer: 3/4

FOTOREPORTAGE

Foto 19:

Foto 20:

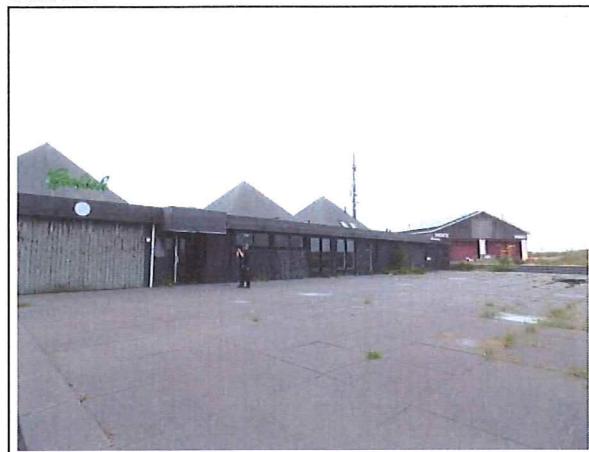

Foto 21:

Foto 22:

Foto 23:

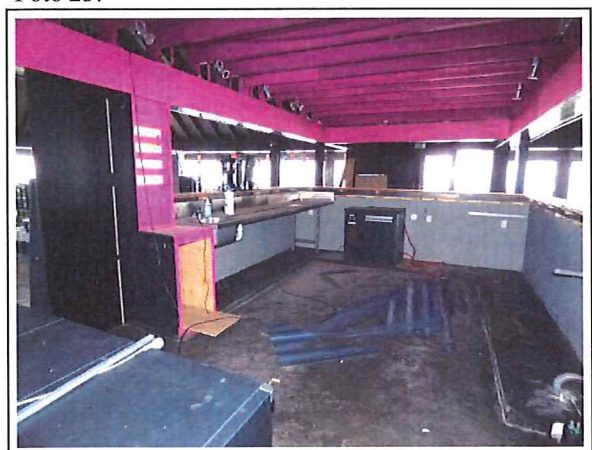

Foto 24:

Legenda

Bijlage 1.3

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu Tel. : 030 - 666 17 46
Strijkviertel 30 Fax : 030 - 666 48 54
3454 PM DE MEERN E-mail : teken@vandijktech.nl

Project: nieuwbouw nr. 80 en renovatie nr. 82,
Zeeweg 80 en 82

Plaats: Overveen
Opdrachtnr.: 750826
Datum: september 2018
Volgnummer: 4/4

Bijlage 2

Natura 2000-gebieden
&
Natuurnetwerk Nederland (NNN)

NNN en Natura 2000-gebieden rondom Overveen

Deze kaart is noordelijk georiënteerd.

- Extra leefgebieden voor de soorten
- Landschap recreatie
- Landschapslinten (behoud)
- Ontsnipingsgevoelige soorten
- NNN grote wateren
- NNN natuur
- Natura 2000
- Weidevogelleefgebied

bron: <https://www.noord-holland.nl/>

onderzoekslocatie

GEO- EN MILIEUTECHNIEK b.v.

Adviesbureau voor geotechniek en milieu
Strijkviertel 30,
3454 PM De Meern

Tel. : 030 - 666 1746
Fax : 030 - 666 4854
E-mail : teken@vandijktech.nl

Project: Zeeweg 80 en 82

Plaats: Overveen
Opdrachtnr.: 750826
Schaal: niet op schaal
Datum: oktober 2018

Bijlage 3

Ontwerp Natura 2000 beheerplan
Kennemerland-Zuid
2016 - 2022

Ontwerp Natura 2000 beheerplan Kennemerland-Zuid 2016-2022

N2000

Tabel 1 Overzicht Natura 2000-doelen en maatregelen Kennemerland-Zuid

	Natura 2000-doel	Aanwezig in hectare	Lokale trend in opp./kwal.	Knelpunt?	Maatregelen 1ste planperiode
Habitattypen					
X	Embryonale duinen (H2110)	17	=/?	ja	Lokaal doorvoeren strandzoning
	Witte duinen (H2120)	175	-/-	ja	Genereren stuifplekken, Verwijderen Duindoorn, en invasieve en gebiedsvreemde soorten, Plaggen, (Uitbreiding) begrazing
	Grijze duinen (kalkrijk) ¹ (H2130A)	1446	-/-	ja	Genereren stuifplekken, Verwijderen struweel, bosjes en invasieve en gebiedsvreemde soorten, Plaggen, Drukbe grazing,
	Grijze duinen (kalkarm) ² (H2130B)	703	+/-	ja	Genereren stuifplekken, Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten, Plaggen, Drukbe grazing,
	Grijze duinen (heischraal) ³ (H2130C)	2	+/?	ja	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten
X	Duinheiden met struikheide (H2150)	5	-/-	ja	Spragelen, Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten
	Duindoorn-struwelen (H2160)	1531	+/- ⁵	ja	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten
	Kruipwilg-struwelen (H2170)	6	+/=	nee	
	Duinbossen (droog) (H2180A)	1093	=/-	ja	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en bramen, Drukbe grazing
	Duinbossen (vochtig) (H2180B)	129	=/-	ja	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten, en bramen
	Duinbossen (binnenduintrand) (H2180C)	312	=/-	ja	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en bramen
	Vochtige duinvalleien (open water) (H2190A)	120	-/?	ja	Verondiepen en verflauwen oevers
	Vochtige duinvalleien (kalkrijk) (H2190B)	74	+/-	ja	Oeveraanpassingen, Onthouden en maaiveldverlaging, Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en opslag, Onderzoek aanpassing waterwinning
	Vochtige duinvalleien (ontkalkt) (H2190C)	1	+/?	ja	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en opslag
	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten) (H2190D)	11	-/-	ja	Maaien riet
	Meeste habitattypen			Overbegrazing damherten	Regulatie populatie damherten

1 Voor dit habitatype geldt een 'sense of urgency'.

2 Voor dit habitatype geldt een 'sense of urgency'.

3 Voor dit habitatype geldt een 'sense of urgency'.

4 Enige achteruitgang ten gunste van Witte duinen, Grijze duinen of Vochtige duinvalleien is toegestaan.

5 Kwaliteit beperkt achteruitgegaan door invasieve en gebiedsvreemde soorten.

6 Enige achteruitgang ten gunste van Vochtige duinvalleien is toegestaan.

Vervolg Tabel 1: Overzicht Natura 2000-doelen en maatregelen Kennemerland-Zuid

	Natura 2000-doel	Aanwezig in hectare	Lokale trend in opp./kwal.	Knelpunt?	Maatregelen 1ste planperiode
Habitatrichtlijnsoorten					
Nauwe korfslak	Behoud	In veel delen	?	?	Onderzoek effecten van beheer op rekolonisatie
Meervleermuis	Behoud	In bunkers (overwintering)	+	nee	Onderzoek migratieroutes en verstoringsafstanden
Groenknolorchis	Uitbreiding	In beperkt deel	?	ja	Profiteert mee van maatregelen voor Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

1 Prioritaire soorten zijn met een sterretje aangegeven.

Tabel 3.1 Kernopgaven Kennemerland-Zuid

Kernopgave	
Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Duinen)	Samenhangend landschap met aantal gradiënten en mozaïeken door versterken van noord-zuid-gradiënt en samenhang daarbinnen, herstel gradiënt van zeereepbinnenduinrand: droog-nat, meer of minder wind, meer of minder zout, jong-oud. Behoud en herstel van mozaïeken: open-dicht, hoog-laag, behoud en herstel van rust en donker voor fauna en het versterken samenhang met Noordzee, Wadden en Delta en met Meren en Moerassen.
2.01 Witte duinen en Embryonale duinen	Ruimte voor natuurlijke verstuing: Witte duinen (H2120) en Embryonale duinen (H2110).
2.02 Grijze duinen	Uitbreiding en herstel kwaliteit van Grijze duinen (H2130) door tegengaan vergrassing en verstruweling
2.04 Duinbossen (droog)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit (structuurvariatie en soortenrijkdom) van Duinbossen (droog) (H2180A).
2.05 Open vochtige duinvalleien (incl. vochtige Duinbossen)	Behoud oppervlakte en herstel kwaliteit van Vochtige duinvalleien (kalkrijk) (H2190B). Behoud Vochtige duinvalleien (H2190) als habitat van Nauwe korfslak (H1014) en Groenknolorchis (H1903) (vergroting oppervlakte is vrijwel overal gedaan).

Bron: Natura 2000 Doelendocument.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn doelstellingen voor de aantal habitattypen en -soorten geformuleerd. Het gebied is aangewezen voor deze habitattypen en -soorten vanwege het relatieve belang van het gebied voor de betreffende habitats en soorten (op basis van voorkomen) ten opzichte van andere Natura 2000-gebieden. Er zijn zowel kwantitatieve als kwalitatieve doelstellingen geformuleerd. Daarnaast zijn ook niet-Natura-2000-kwalificerende habitattypen, die gekarteerd zijn op de habitattypenkaart, op verzoek van de terreinbeheerders, opgenomen in de inventarisatie. Ten slotte zijn er ook nog de 'oude doelen' van de voormalige beschermde natuurmonumenten (zie paragraaf 3.4).

In het aanwijzingsbesluit zijn allereerst een aantal overkoepelende, algemene doelen geformuleerd met betrekking tot behoud en herstel:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de -soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en -soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

De algemene doelen zijn verder geconcretiseerd in de vorm van Natura 2000-doelen, die worden uitgewerkt in paragraaf 3.5.

De Natura 2000-doelen voor Kennemerland-Zuid betreffen 15 habitattypen inclusief subtypen en 3 habitatrichtlijnsoorten (zie tabel 3.2). Voor de habitattypen zijn er doelen voor oppervlakte en kwaliteit. Voor habitatrichtlijnsoorten zijn er doelen voor het oppervlak en de kwaliteit van het leefgebied en voor de populatieomvang. Het kan daarbij gaan om behoud of om uitbreiding/verbetering. Naast de aangegeven Natura 2000-habitattypen en -soorten komen binnen het gebied de habitattypen Overgangs- en trilveen (veenmosrietland) (H7140B) en Galigaanmoerassen (H7210) voor. Hier zijn geen Natura 2000-doelen op van toepassing.

Tabel 3.2 Natura 2000-doelen voor Kennemerland-Zuid (doelen: = behoud, > uitbreiding of verbetering)

	Habitattypen	Doelst. Opp.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
	H2110	Embryonale duinen	=	=
	H2120	Witte duinen	>	>
x	H2130A	Grijze duinen (kalkrijk) *	>	>
	H2130B	Grijze duinen (kalkarm) *	=	>
	H2130C	Grijze duinen (heischraal)*	>	>
	H2150	Duinheiden met struikhei	=	=
x	H2160	Duindoornstruwelen	= (<) ^{**}	=
	H2170	Kruipwilgstruwelen	= (<) ^{***}	=
	H2180A	Duinbossen (droog)	=	=
	H2180B	Duinbossen (vochtig)	=	>
	H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	=	=
	H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	>	>
	H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	>	>
	H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	=	=
	H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	>	>
	Habitatsoorten			
	H1014	Nauwe korfslak	=	=
	H1318	Meervleermuis	=	=
	H1903	Groenknolorchis	>	>

* Voor dit habitatype geldt een 'sense of urgency'.

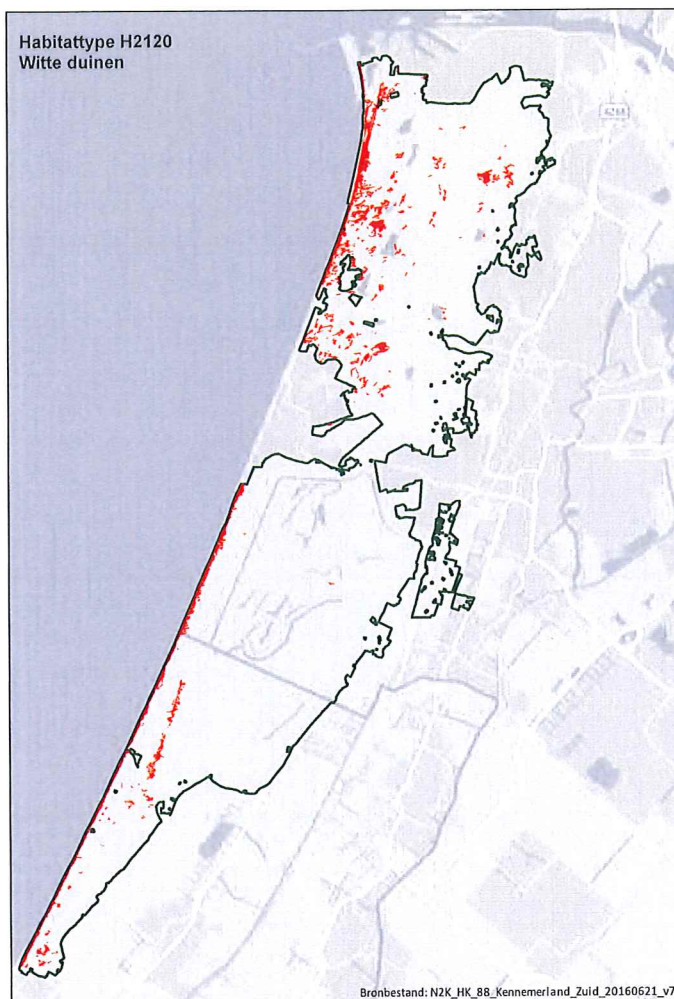
** Enige achteruitgang ten gunste van habitattypen Witte duinen (H2120), Grijze duinen (H2130) of Vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

*** Enige achteruitgang ten gunste van habitatype Vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

Voor de habitattypen Grijze duinen is een 'sense of urgency' van toepassing. Met 'sense of urgency' wordt richting gegeven aan het tempo van realisering van de doelen (en aan de inzet van noodzakelijke maatregelen). Van 'sense of urgency' is sprake wanneer binnen tien jaar na aanmelding mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat. Daarom moeten ook binnen tien jaar maatregelen voor behoud zijn uitgevoerd. Een 'sense of urgency' kan bijvoorbeeld gaan om een probleem met de watercondities, terreinbeheer of stikstofdepositie.

In tabel 3.3 zijn de oppervlaktes per habitatype en per beheerder opgenomen volgens de habitattypenkaart uit bijlage 3.1. Deze kaart is ook te zien als viewer op de website van de provincie Noord-Holland, waarbij ingezoomd kan worden op de vlakken. Binnen een oppervlakte-eenheid komen vaak meerdere habitattypen voor, men spreekt dan van een mozaiek. De reden dat een flink oppervlak (2071 hectare) niet als habitatype wordt gekenmerkt, kan verschillende oorzaken hebben.

Het kan zijn dat de kwaliteit zodanig achteruit is gegaan, dat het habitatype inmiddels niet meer kwalificeert. Ook herstelmaatregelen kunnen ertoe leiden dat een habitatype tijdelijk, gedurende de herstelperiode, niet kwalificeert. In Bijlage 3.1.2 is op kaart aangegeven waar in Kennemerland-Zuid geen habitattypen voorkomen.

Figuur 3.2 Voorkomen Witte duinen H2120

Trend

In de AWD wordt een afname van het habitatype verwacht door successie naar Grijze duinen. Deze afname zal het komende decennium deels gecompenseerd worden door nieuwvorming van Witte duinen ter hoogte van het in 2006 gedempte deel van het Van Limburg Stirum-kanaal, en door het project Noordvoort (zie paragraaf 2.3.3). Door verstruweling wordt een afname verwacht in de boswachterij Noordwijk. In het NP wordt geen afname verwacht, onder meer door de aanleg van de Noordwest Natuurkern ten noorden van Parnassia. Hierdoor verbetert de kwaliteit naar verwachting aanzienlijk in het noordelijk gedeelte van het Natura 2000-gebied.

Knelpunten

Hoewel door de aanleg van verstuivingsplekken in de Witte duinen, zowel in de AWD als in het NP, de dynamiek in de zeereep in delen is hersteld, is voor duurzaam behoud van de Witte duinen en de daar achterliggende Grijze duinen voortgaande dynamiek nodig. Verhoogde stikstofdepositie versnelt het proces van vastlegging door stabilisatie van het zand als gevolg van algengroei. Bovendien leidt het tot versnelde groei van grassen (onder andere Rood zwenkgras) en ook dit zal verstuiving verder beperken. Ook vormt verstruweling door Duindoorn in de zeereep met name bij boswachterij Noordwijk een knelpunt voor het habitatype Witte duinen. Dit hangt samen met stikstofdepositie en verminderde dynamiek in de zeereep. Ten slotte kan strandbebouwing de instuiving van zand belemmeren. De instuiving en doorstuiving van zand is noodzakelijk voor zowel het behoud van de Witte als de Grijze duinen. In hoeverre strandbebouwing instuiving belemmert in Kennemerland-Zuid, is niet onderzocht.

3.5.3 H2130A Grijze duinen (kalkrijk)

Beschrijving

Het habitatype Grijze duinen (kalkrijk) betreft de min of meer droge graslanden van het duingebied (en vergelijkbare

plaatsen in aangrenzende delen van het kustgebied). Het gaat hierbij om soortenrijke begroeiingen met dominantie van laagblijvende grassen, kruiden, mossen en/of korstmossen. Vermengd met deze begroeiingen kunnen kruidenrijke zoombegroeiingen met dominantie van de dwergstruik Duinroos voorkomen.

Grijze duinen ontstaan achter de zeereep op plekken waar de door de wind veroorzaakte dynamiek voldoende laag is voor het ontstaan van open tot gesloten begroeiingen met kruiden en mossen. Door de bodemvorming ontstaat een zogenoemde 'C-horizont' in de bodem met een grijze kleur, vandaar de naam van het habitatype. Subhabitatype A betreft duingraslanden van kalkrijke, weinig tot niet ontkalkte bodem. Dynamiek in de vorm van lichte overstuiving, hellingprocessen (dynamiek door neerslag) en begrazing door Konijnen zorgt van nature voor de instandhouding van het type. Vanwege de positieve invloed van verstuiving worden ook stuifplekken binnen graslandcomplexen tot het habitatype gerekend. De hoge soortenrijkdom is voor een belangrijk deel karakteristiek voor de grazige vegetaties, maar een deel van de soorten is juist (mede) afhankelijk van onbegroeide delen (onder meer de Blauwvleugelsprinkhaan), konijnenholen (Tapuit) of bloemrijke zomen (Duinparelmoervlinder).

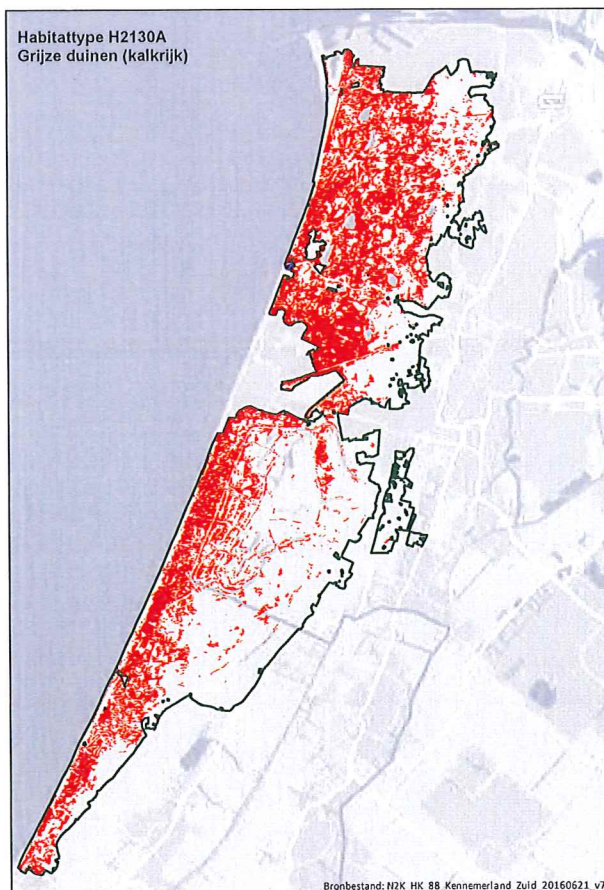
Ecologische vereisten

Het habitatype Grijze duinen (kalkrijk) is gebaat bij beperkte overstuiving met kalkrijk zand om verzuring te remmen. Ook geringe invloed van 'salt spray' is van belang. Het habitatype ontstaat in het algemeen door geleidelijke stabilisatie van Witte duinen.

Omvang en kwaliteit

In Kennemerland-Zuid is circa 1.622 hectare Grijze duinen (kalkrijk) aanwezig. Gebieden met een groot oppervlak Grijze duinen (kalkrijk) komen met name voor bij Noordwijk en de AWD. In de deelgebieden Kennemerstrand, Duin & Kruidberg, Kennemerduinen en Het Kraansvlak komt het habitatype meer versnipperd voor achter de zeereep en is het begrensd door (Duindoorn)struwelen.

Op basis van kenmerken van vegetatiesamenstelling en structuur is de kwaliteit van Grijze duinen (kalkrijk) in Kennemerland-Zuid overwegend matig. In de AWD uit de matige kwaliteit zich vooral in vergrassing en bloemarmoede. Westelijk van het infiltratiegebied is de kwaliteit goed door een verbeterde konijnenstand. Sinds 2008 is de konijnenstand echter weer dalende, waardoor ruige grassen lokaal weer toenemen.

• onderzoekslocatie

Knelpunten

De soortenrijkdom van het habitatype is nooit hoog geweest in Kennemerland-Zuid, door de atmosferische depositie (de kritische depositiewaarde voor stikstof wordt overschreden) heeft verdere verarming plaatsgevonden in de vorm van afname van korstmossen en toename van grassen.

Een ander knelpunt is de verspreiding van invasieve soorten zoals van Amerikaanse vogelkers, mede door de hoge stikstofdepositie.

3.5.7 H2160 Duindoornstruwelen

Beschrijving

Het habitatype Duindoornstruwelen wordt gevormd door laag tot middelhoog struweel. Duindoornstruwelen omvatten een breed spectrum aan typische duinstruweel, hiertoe behoren zowel de oude (honderd jaar en ouder) als de jonge struwelen, en struwelen met hoofdzakelijk Duindoorn, Sleedoorn, Liguster, Meidoorn of Kardinaalsmuts. Hierdoor kent het beheer ook nuances. Hoewel in de meeste gevallen de eerste struweelvormer de Duindoorn is, wil dit niet zeggen dat het verloop van de ontwikkeling altijd hetzelfde is. Bij snel ontkalkende locaties is de humusopbouw gering en bestaan er goede kansen voor ontwikkeling van duingrasland als vervolg op de struweelfase. Dit in tegenstelling tot kalkrijke situaties waarbij de Duindoorn lang standhoudt en een dieper humushoudend profiel ontstaat. Deze plekken kennen een vervolg als hoogstruweel van Meidoorn en Wegedoorn dat een zeer hoge ouderdom kan bereiken. Het habitatype is voor zowel broed- als trekvogels van groot belang.

Typische soorten voor dit habitatype zijn Egeltier en Nachtegaal (zie ook bijlage 3.2).

Ecologische vereisten

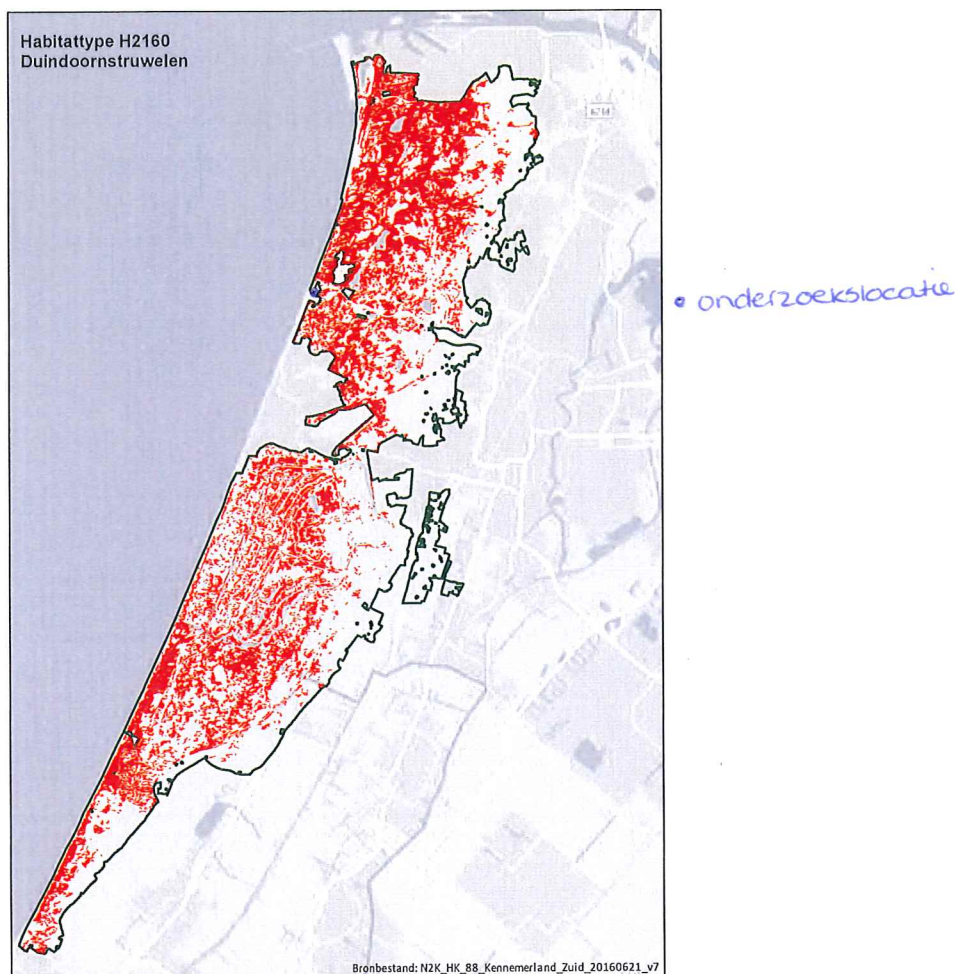
Duindoorn is voor kieming en vestiging gebonden aan humusarm, kalkrijk zand waar de wortels makkelijk in kunnen groeien. De soort gebruikt voormalige wortelkanalen van Helm om diep te wortelen. Goed ontwikkelde jonge Duindoornstruwelen komen dan ook vooral voor na een sterk stuivende fase met Helm (Witte duinen). Als de bodem ontkalkt raakt en gaat verzuren, kwijnt Duindoorn weg.

Omvang en kwaliteit

In het gebied zijn Duindoornstruwelen in ruime mate aanwezig. In Kennemerland-Zuid komt het vooral voor in het middenduin, in grotere aaneengesloten arealen in de AWD. Bij Noordwijk en het Kennemerstrand komen langs de gehele gordel, ten oosten van de Witte duinen, Duindoornstruwelen voor in mozaïekbegroeiingen met vegetaties van Grijze duinen (kalkrijk, H2130A). In de overige deelgebieden (AWD, Het Kraansvlak, Kennemerduinen, Duin & Kruidberg) komt het habitatype zowel voor achter de Witte duinen als verder richting de binnenduinen. In totaal is er in het gebied circa 1.605 hectare aan Duindoornstruwelen.

Als gevolg van de versnelde vastlegging van het duin, onder andere door verminderde dynamiek en stikstofdepositie, komt er steeds meer Duindoorn voor, ook in het buitenduin, waar deze van nature maar in beperkte mate aanwezig is. Daarmee versterkt de Duindoorn de vastlegging van het buitenduin, terwijl daar juist meer dynamiek gewenst is.

De kwaliteit van ruim de helft van het aanwezige areaal is beoordeeld als goed met veel struweelsoorten. Opslag van Amerikaanse vogelkers veroorzaakt een sterke afname van de kwaliteit en uiteindelijk verlies aan areaal. Aangeplante populieren en esdoorns zorgen lokaal ook voor opslag in Duindoornstruweel en daardoor voor een matige structuur en functie, wat tot matige kwaliteit leidt.

Figuur 3.7 Voorkomen Duindoornstruwelen H2160

Trend

Duindoorn heeft zich in de afgelopen decennia sterk uitgebreid, met name in de deelgebieden waar geen beheer is gevoerd. De uitbreiding is ten koste gegaan van vooral duingraslanden van het habitattype Grijze duinen (kalkrijk, H2130A), eerst als gevolg van het beschikbaar komen van kale, voedselrijke grond, later ook als gevolg van de sterk verminderde konijnenstand. Een aantal broed- en trekvogels profiteert van deze uitbreiding. De kwaliteit is over het algemeen stabiel, door veroudering neemt de kwaliteit voor broedvogels toe. In de AWD is daarentegen sprake van een sterke afname van het areaal ten gevolge van massale vestiging van Amerikaanse vogelkers.

Knelpunten

Een knelpunt vormt de vestiging van Amerikaanse vogelkers, die in de beschutting van de Duindoorn tegen vraat door grazers kan opgroeien en zich in korte tijd explosief kan uitbreiden, waardoor Duindoornstruwelen afsterven.

3.5.8 H2170 Kruipwilgstruwelen

Beschrijving

Het habitattype betreft door Kruipwilg gedomineerde begroeiingen op vochtige of natte plaatsen in de duinen. Het habitattype vormt een successiestadium dat volgt op vegetaties die behoren tot de Vochtige duinvalleien (H2190). Het ontwikkelt zich op plaatsen waar een laag ruwe humus is opgebouwd. De soortenrijkste struwelen zijn op plekken te vinden die niet te zeer ontkalkt zijn. Begroeiingen met kruipwilg zijn niet tot dit habitattype beperkt. Nauw verwant aan dit habitattype zijn Kruipwilgstruwelen met Kraaihei: deze behoren tot Duinheiden met Kraaihei (H2140). Vochtige duinvalleien waarin Kruipwilg een ondergeschikte rol speelt, behoren evenmin tot het habitattype (ze kunnen wel tot H2190 behoren, maar als Grauwe of Geoorde wilg domineert, is het geen habitattype meer). Kruipwilg-begroeiingen op droge plaatsen kunnen voorkomen binnen de Grijze duinen (H2130); als Duindoorn domineert, betreft het Duindoornstruwelen (H2160). Typische soorten voor dit habitattype zijn Rond en Klein wintergroen. Het strooisel van Kruipwilg is relatief moeilijk afbreekbaar, wat in combinatie met de verschillende mate van overstuiving met zand een zeer specifiek milieu oplevert. Hierbij treedt een gelaagdheid op van ruwe humus en strooisel met laagjes arm

Naast de natuurherstelmaatregelen zoals opgenomen in het beheerplan is het voor de realisatie van de Natura 2000-doelen essentieel dat de stikstofneerslag gaat dalen vanaf de inwerkingtreding van het PAS per 1 juli 2015, waardoor op termijn de kritische depositiewaarde voor de gevoelige habitattypen niet meer wordt overschreden. Daarvoor moeten brongerichte generieke maatregelen worden getroffen om de stikstofuitstoot van oa. landbouw, verkeer en industrie te reduceren. Deze brongerichte maatregelen maken onderdeel uit van het PAS en zijn daar beschreven (<http://pas.natura2000.nl>). Jaarlijks vindt rapportage plaats van de stikstofemissies en uitgegeven ontwikkelingsruimte voor stikstof en op basis hiervan vindt indien nodig bijstelling plaats van de ontwikkelingsruimte.

4.2 SAMENVATTING KNELPUNTEN EN MAATREGELEN

In tabel 4.1 is een samenvatting gegeven van de knelpunten uit hoofdstuk 3 met de bijbehorende maatregelen, die verderop in dit hoofdstuk worden toegelicht en gekwantificeerd per habitatype en -soort.

Tabel 4.1 Knelpunten en maatregelen per habitatype en -soort

Habitatype	Knelpunten	Maatregelen
H2110 Embryonale duinen	Recreatief gebruik strand	Lokaal doorvoeren strandzoning
H2120 Witte duinen	- Gebrek aan dynamiek versterkt door te hoge stikstofdepositie - Vergrassing - Verstruweling - Onbekendheid effecten strandbebouwing	- Genereren stuiflocaties, verwijderen Duindoorn en invasieve en gebiedsvreemde soorten - Plaggen tegen vergrassing, en waar mogelijk (uitbreiding) begrazing - Idem - Onderzoek effecten strandbebouwing
H2130A Grijze duinen (kalkrijk)	- Vergrassing, verstruweling en uitbreiding invasieve en gebiedsvreemde soorten waaronder Amerikaanse vogelkers door te hoge stikstofdepositie - Verruiging door periodes met lage konijnenstand - Verstarring door afgenomen dynamiek	- Plaggen vergraste delen, verwijderen struweel, bosjes en invasieve en gebiedsvreemde soorten (Druk)begrazing - Genereren stuiflocaties
H2130B Grijze duinen (kalkarm)	- Vergrassing en verstruweling door te hoge stikstofdepositie - Verruiging door periodes met lage konijnenstand - Verstarring door afgenomen dynamiek - Aanwezigheid invasieve en gebiedsvreemde soorten	- Plaggen alle gebieden, drukbegrazing AWD, en regulier beheer (NP) (continuering begrazing) - Plaggen alle gebieden, drukbegrazing (AWD), en regulier beheer (NP) (continuering begrazing). Genereren stuiflocaties en verwijderen naaldbos - Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten
H2130C Grijze duinen (heischraal)	- Vergrassing en verstruweling door te hoge stikstofdepositie - Verruiging door periodes met lage konijnenstand - Verstarring door afgenomen dynamiek - Aanwezigheid invasieve en gebiedsvreemde soorten	- Regulier beheer: continueren begrazing - Regulier beheer: continueren begrazing. - Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten
H2150 Duinheiden met struikheide	- Invasieve en gebiedsvreemde soorten o.a. door te hoge stikstofdepositie - Verarming aan soortenrijkdom door stikstofdepositie - Vergrassing door te hoge stikstofdepositie	- Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en opslag - Spragelen - Spragelen
H2160 Duindoornstruwelen	Uitbreiding van invasieve en gebiedsvreemde soorten, zoals Amerikaanse vogelkers	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en regulier beheer (verwijderen opslag)
H2170 Kruipwilgstruweel	geen	- Regulier beheer: verwijderen opslag - Regulier beheer: continueren begrazing/maaien
H2180A Duinbossen (droog)	- Verzuring en verbraming door te hoge stikstofdepositie - Aanwezigheid en toename gebiedsvreemde soorten	- Verwijderen opslag en in PWN-gebied daarnaast drukbegrazing: - Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten en in PWN-gebied daarnaast: drukbegrazing
H2180B Duinbossen (vochtig)	- Aanwezigheid invasieve en gebiedsvreemde soorten - Verruiging als gevolg van te hoge stikstofdepositie in Duin & Kruidberg	- Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten, en in PWN-gebied drukbegrazing - Verwijderen bramen en invasieve en gebiedsvreemde soorten
H2180C Duinbossen (binnenduinstrand)	- Verruiging van ondergroei door te hoge stikstofdepositie - Aanwezigheid van invasieve en gebiedsvreemde soorten, behalve in Middenduin en Elswout - Vernatting op landgoed Vogelenzang	- Verwijderen ondergroei en in PWN-gebied: drukbegrazing - Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten, en in PWN-gebied: drukbegrazing - Herstel duinrellen landgoed Vogelenzang

Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten: In de zeereep zijn verspreid invasieve en gebiedsvreemde soorten aanwezig, met name Rimpelroos, het betreft geen grote oppervlakten. Ze horen niet thuis in de duinen en verlagen de dynamiek als ze op de top van de zeereep staan. Het totale aandeel te verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten bedraagt circa 2 hectare. Deze maatregelen voorzien voor een beperkt deel in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype. Omdat de uitbreiding van invasieve en gebiedsvreemde soorten ook na 2004 heeft plaatsgevonden, dient verwijdering daarvan voor het van behoud van de oppervlakte mede plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. De maatregelen worden in de eerste beheerplanperiode uitgevoerd om verdere verspreiding te voorkomen. Het verwijderen van invasieve soorten vindt plaats door klepelen en uitgraven van de wortels met nabeheer van minimaal vijf jaar.

Verwijderen Duindoorn: Geschat wordt dat er circa 40 hectare Duindoornstruweel verwijderd moet worden. In principe worden de maatregelen om het streefbeeld te bereiken over drie beheerplanperioden verdeeld. Dit betekent circa 13 hectare in de eerste beheerplanperiode. Aangezien uitbreiding van Duindoorn ook na 2004 heeft plaatsgevonden, moeten er ook in het kader van behoud van Witte duinen in de eerste beheerplanperiode Duindoornstruwelen verwijderd worden. Deze maatregelen voorzien mede in de doelstelling tot uitbreiding van het habitatype.

In de eerste beheerplanperiode wordt de op de top van de zeereep aanwezige Duindoorn verwijderd, in combinatie met een deel van de eventueel aanwezige struweelvegetatie aan de lizijde en met het genereren van verstuivingsplekken in de zeereep. De nieuwe dynamiek op de top kan zo ten goede komen aan de kwaliteit van de Witte duinen aan de binnenzijde. In de volgende beheerplanperioden wordt het eventueel resterende aandeel Duindoorn aan de lizijde gefaseerd verwijderd. Het verwijderen van Duindoorn gebeurt door klepelen in combinatie met uitgraven van de wortels en 5 jaar nabeheer.

Begrazing: Het huidige reguliere begrazingsregime wordt waar aanwezig gecontinueerd en waar mogelijk uitgebreid in de zeereep om de vergassing te beperken en de verstuiving te stimuleren. Daar waar de konijnenpopulatie voldoende groot is, is begrazing niet nodig.

X 4.4.3 H2130A Grijze duinen (kalkrijk)

De maatregelen die nodig zijn om de knelpunten op te lossen zijn het verwijderen van Duindoorn, Ratelpopulier, Witte/Grauwe abeel en invasieve soorten, drukbegrazing, continuering van begrazing, genereren van verstuiving, en regulering damhertenpopulatie.

Tabel 4.4 Maatregelen Grijze duinen (kalkrijk)

H2130A	Doel	Trend	Maatregelen BP1		Maatregelen BP2+3	
			PAS	Niet-PAS	PAS	Niet-PAS
Oppervlakte	>	<	Verwijderen struweel 80 ha Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten 14 ha buitenduyn + nabeheer Verwijderen bosjes 4 ha (SBB)		Verwijderen struweel buitenduyn 160 ha Verwijderen uitbreiding invasieve en gebiedsvreemde soorten Verwijderen bosjes 9 ha (SBB)	Verwijderen naaldbos 7 ha (AWD + PWN)
Kwaliteit	>	<	Generen ca 251 stuiflocaties (totaal ca 70 ha) Plaggen 11 ha op meest vergraste delen Drukbegrazing 149ha (SBB+PWN)	Continuering begrazing Regulatie populatie damherten	Genereren ca 504 stuiflocaties (totaal ca 140 ha) Plaggen 22ha op meest vergraste delen	Continuering begrazing Evt. Regulatie populatie damherten

Verwijderen struweel: Verstruweling in het buitenduyn treedt op in de vorm van Duindoornstruwelen en lokaal Ratelpopulier. Geschat wordt dat er in totaal circa 240 hectare verwijderd moet worden in het buitenduyn. Uitgaande van een gelijke verdeling over de drie beheerplanperioden betekent dit circa 80 hectare per beheerplanperiode.

De verstruweling vindt voor een deel plaats in de van oorsprong Vochtige duinvalleien. Verwijdering hiervan in het buitenduyn heeft dan ook niet alleen betrekking op het habitatype Grijze duinen. Grijs duin heeft hier echter wel het

meeste profijt van. Omdat de verhouding tussen verstruweling in valleien en daarbuiten niet bekend is, wordt hier verder geen onderscheid in gemaakt en wordt het verwijderen van Duindoorn en Ratelpopulier voor het buitenduין als totaal samengenomen. Omdat uitbreiding van Duindoorn ook na 2004 heeft plaatsgevonden, moeten er ook in het kader van behoud in de eerste beheerplanperiode Duindoornstruwelen verwijderd worden. Het verwijderen van Duindoorn voorziet mede in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype Grijze duinen (kalkrijk) in het buitenduין. Duindoorn en Ratelpopulier worden in het buitenduין verwijderd op de toppen en hellingen. Het verwijderen van het struweel vindt plaats door klepelen en plagen/uitgraven.

In het *middenduין* is de oppervlakte Duindoornstruwelen circa 35%. Het streefbeeld voor deze zone is behoud van het huidige areaal aan Duindoornstruwelen, omdat de verstruweling van Grijze duinen (kalkrijk) hier beperkt is en een hoger aandeel van Duindoornstruwelen hier natuurlijk is. Er wordt in deze zone dan ook geen Duindoornstruwelen verwijderd ten gunste van de uitbreiding van Grijze duinen (kalkrijk).

Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten: Invasieve en gebiedsvreemde soorten zoals Rimpelroos, Amerikaanse vogelkers en Ratelpopulier horen niet thuis in het buitenduין. Naast ruimtebeslag ten koste van Grijze duinen verlaagt de aanwezigheid van deze soorten de dynamiek, wat leidt tot verdere verlaging van de kwaliteit. De totale oppervlakte te verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten in het buitenduין bedraagt 14 hectare. De invasieve soorten bevinden zich in het buitenduין voor een deel ook in de valleien, verwijdering hiervan heeft dan ook niet alleen betrekking op het habitatype Grijze duinen (kalkrijk). Dat heeft hier echter wel het grootste aandeel in.

De beoogde maatregelen voor verwijdering van invasieve soorten in het buitenduין, voorzien in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype Grijze duinen (kalkrijk). Omdat de uitbreiding van invasieve en gebiedsvreemde soorten sinds 2004 heeft geleid tot verlies aan oppervlakte en vermindering van kwaliteit van Grijze duinen (kalkrijk), dient verwijdering van invasieve soorten deels plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. Eveneens vanwege de verspreiding is het verwijderen van invasieve soorten op de korte termijn gewenst ofwel in de eerste beheerplanperiode.

Het verwijderen van de invasieve soorten vindt plaats door klepelen en uittrekken van de wortels. Vervolgens is jaarlijkse systematische controle van de hele zone (bruto-oppervlakte) noodzakelijk om te voorkomen dat ze terugkomen/weer uitgroeien.

Verwijderen bosjes: Ten behoeve van de uitbreiding van de oppervlakte wordt 13 hectare aan bosjes in het buitenduין verwijderd (terrein Staatsbosbeheer (SBB) in Noordwijk). Hiervan wordt 4 hectare in de eerste beheerplanperiode uitgevoerd. Daarnaast is het verwijderen van circa 7 hectare naaldbos (SBB in Noordwijk en AWD) gewenst op de langere termijn, om de winddynamiek te vergroten.

Genereren verstuiwing: In totaal wordt geschat dat circa 755 stuiflocaties aangelegd moeten worden, verdeeld over de zee-reep, buitenduין, middenduין en binnenduין. Dit is verdeeld over drie beheerplanperiodes. Voor de eerste beheerplanperiode gaat het dan om circa 251 stuiflocaties. Er is uitgegaan van een stuiflocatie met een doorsnede van 60 meter, dit geeft een gemiddelde oppervlakte per stuifplek van 0,28 hectare.

De stuiflocaties worden aangelegd door de vegetatie te verwijderen en ondiep te plagen. Aanvullend kunnen kleinschalige verstuiwingen (onder andere stuifkuilen) worden geïnitieerd op kansrijke locaties. Door het verwijderen van invasieve soorten ontstaat daarnaast kaal zand. Op deze locaties ontstaan plaatselijk verstuiwingen. Extra kansen kunnen ontstaan door windvangende vegetatie in de omgeving te verwijderen. De stuifplekken binnen één stuiflocatie worden morfologisch ingepast (regeneratie van bestaande stuifkuilen). Na de aanleg moet worden uitgegaan van minimaal vijf jaar nabehoer.

Het genereren van verstuiwing leidt niet alleen tot kwaliteitsverbetering van het habitatype Grijze duinen (kalkrijk), maar ook tot uitbreiding hiervan door omzetting van kalkarm grijs duin naar kalkrijk grijs duin. De oppervlakte aan kalkrijk grijs duin in het buitenduין neemt door het genereren van verstuiwing toe als gevolg van het verdwijnen van kalkarm grijs duin (dit verlies wordt als gevolg van verwijderen van opslag in het middenduין deels weer tenietgedaan).

Omdat het streefbeeld verder gaat dan behoud van kwaliteit in 2004, voorziet het streefbeeld tevens in de doelstelling voor verbetering van kwaliteit van het habitatype Grijze duinen (kalkrijk). Omdat de kwaliteit hiervan na 2004 nog is afgenomen, is het genereren van extra verstuiwingsdynamiek in het kader van behoud in de eerste beheerplanperiode

noodzakelijk. De maatregelen spreiden in de tijd is belangrijk voor de fauna, draagvlak bij publiek en nabeheer (het moet uitvoerbaar zijn).

Plaggen: Plaggen is een maatregel die wordt toegepast op plaatsen waar de vergrassing zodanig groot is dat alleen begrazen of vergroten van de dynamiek niet voldoende is. De oppervlakte waarop dit gewenst is, is circa 33 hectare in het buitenduin te verdelen over drie beheerplanperioden.

Begrazing en drukbegrazing: Het huidige begrazingsregime wordt gecontinueerd om de vergrassing terug te dringen, verstruweling te beperken en kleinschalige verstuuving te stimuleren. Op plaatsen waar vermossing optreedt, wordt in de eerste beheerplanperiode lokaal drukbegrazing toegepast om de kwaliteit te verbeteren over een oppervlakte van 10 hectare in het beheergebied van SBB in Noordwijk. Daarnaast wordt in de eerste beheerplanperiode drukbegrazing met schapen ingezet in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (NP) over een oppervlakte van circa 139 hectare (beheergebied PWN).

4.4.4 H2130B Grijze duinen (kalkarm)

Het habitatype Grijze duinen (kalkarm) is aanwezig in het middenduin en het kalkarme binnenduin. Om de kwaliteit van de Grijze duinen (kalkarm) te verbeteren, is het genereren van verstuuving, begrazing en plaggen noodzakelijk. De onderstaande maatregelen hebben ook betrekking op Grijze duinen (heischraal) H2130C.

Tabel 4.5 Maatregelen Grijze duinen (kalkarm)*

H2130B	Doel	Trend	Maatregelen BP1		Maatregelen BP2+3	
			PAS	Niet-PAS	PAS	Niet-PAS
Oppervlakte	=	>	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten 26 ha Drukbegrazing 221 ha (WN en SBB)		Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten 52 ha	
Kwaliteit	>	<	Genereren ca 106 stuifkuilen (totaal ca. 30 ha) Drukbegrazing 221 ha (WN en SBB) Plaggen 22 ha	Continuering begrazing Regulatie populatie damherten	Genereren ca 212 stuifkuilen (totaal ca 60 ha) Plaggen 44 ha	Verwijderen 20 ha naaldbos (WN) Continuering begrazing Evt. Regulatie populatie damherten

* In combinatie met H2130C.

Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten: Invasieve en gebiedsvreemde soorten, zoals Amerikaanse vogelkers en Mahonie horen niet thuis in het middenduin. Witte/Grauwe abeel en Ratelpopulier zijn ongewenst in de open delen, zij kunnen wel onderdeel zijn van Duinbossen. Naast ruimtebeslag ten koste van Grijze duinen (kalkarm) veroorzaken zij eutrofiëring en verlaagt hun aanwezigheid de dynamiek, wat leidt tot verdere verlaging van de kwaliteit. De totale oppervlakte te verwijderen invasieve soorten in het habitatype Grijze duinen (kalkarm) bedraagt circa 78 hectare (exclusief particulieren). Uitgaande van een gelijke verdeling over de drie beheerplanperioden betekent dit circa 26 hectare per beheerplanperiode.

De invasieve en gebiedsvreemde soorten bevinden zich in het middenduin voor een deel ook in de valleien en in de Grijze duinen (kalkrijk). Verwijdering hiervan in het middenduin heeft dan ook niet alleen betrekking op habitatype Grijze duinen (kalkarm).

De beoogde maatregelen voor verwijdering van invasieve en gebiedsvreemde soorten voorzien in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype. Omdat de uitbreiding van invasieve en gebiedsvreemde soorten sinds 2004 heeft geleid tot verlies aan oppervlakte en vermindering van kwaliteit van Grijze duinen (kalkarm), dient verwijdering van invasieve soorten deels plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. Dat gebeurt door klepelen en de wortels en de humeuze bovengrond te verwijderen. Vervolgens is jaarlijkse systematische controle noodzakelijk.

Begrazing en drukbegrazing: De huidige begrazing wordt gecontinueerd om de vergrassing te beperken en verstuuving te stimuleren. In de AWD wordt in de eerste beheerplanperiode drukbegrazing met schapen toegepast over een oppervlakte van circa 200 hectare. Ook in Middenduin (SBB) zal drukbegrazing plaatsvinden op 21 hectare.

X 4.4.7 H2160 Duindoornstruwelen

In (verdroogde) duinvalleien wordt Duindoorn verwijderd. Dit is ook ten behoeve van het herstel van verlande/dicht-gegroeiende poelen. Het verwijderen van Duindoorn wordt gecompenseerd met uitbreiding en kwaliteitsverbetering van Duindoornstruwelen door verwijdering van invasieve en gebiedsvreemde soorten (bosopslag Amerikaanse vogelkers, Esdoorn, Populier) in het middenduin.

Tabel 4.8 Maatregelen Duindoornstruwelen

H2160	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
			Niet-PAS	Niet-PAS
Oppervlakte	=	>	Verwijdering invasieve en gebiedsvreemde soorten/opslag/bramen 52 ha	Verwijdering invasieve en gebiedsvreemde soorten, en opslag 105 ha
Kwaliteit	=	=/<	Idem	Idem

4.4.8 H2170 Kruiptwilgstruwelen

Maatregelen voor behoud bestaan uit het continueren van de begrazing/maaien en verwijderen van opslag.

Tabel 4.9 Maatregelen Kruiptwilgstruwelen

H2170	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
			Niet-PAS	Niet-PAS
Oppervlakte	=	>	geen	geen
Kwaliteit	=	=/<	Regulier beheer: verwijdering opslag en continueren begrazing/maaien	Regulier beheer: verwijdering opslag en continueren begrazing/maaien

4.4.9 H2180A Duinbossen (droog)

Het verwijderen van invasieve en gebiedsvreemde soorten, en verbraming vindt in de duinbossen H2180A+B+C plaats over een totale oppervlakte van tenminste 200 hectare in het binnenduin en 65 hectare op de strandwallen.

Tabel 4.10 Maatregelen Duinbossen (droog)

H2180A	Doel	Trend	Maatregelen BP1		Maatregelen BP2+3	
			PAS	Niet-PAS	PAS	Niet-PAS
Oppervlakte	=	=	geen	geen	geen	geen
Kwaliteit	=	<	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten, en bramen 67 ha binnenduin + 22 ha strandwallen*	Regulatie populatie damherten/uitrasteren	Verwijderen invasieve en gebiedsvreemde soorten, en bramen 134 ha binnenduin + 44 ha strandwallen*	Evt. regulatie populatie damherten
			Drukbegrazing 100 ha (PWN)			

*In combinatie met H2180 B en C

4.4.10 H2180B Duinbossen (vochtig)

Vanwege de negatieve trend zijn naast het reguliere beheer extra maatregelen in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk. Deze zijn gecombineerd met Duinbossen (droog) en Duinbossen (binnenduinrand).

Tabel 4.11 Maatregelen Duinbossen (vochtig)

H2180B	Doel	Trend	Maatregelen BP1		Maatregelen BP2+3	
			PAS	Niet-PAS	PAS	Niet-PAS
Oppervlakte	=	=	geen	geen	geen	geen
Kwaliteit	>	<	Zie tabel 4.10	Zie tabel 4.10	Zie tabel 4.10	Zie tabel 4.10

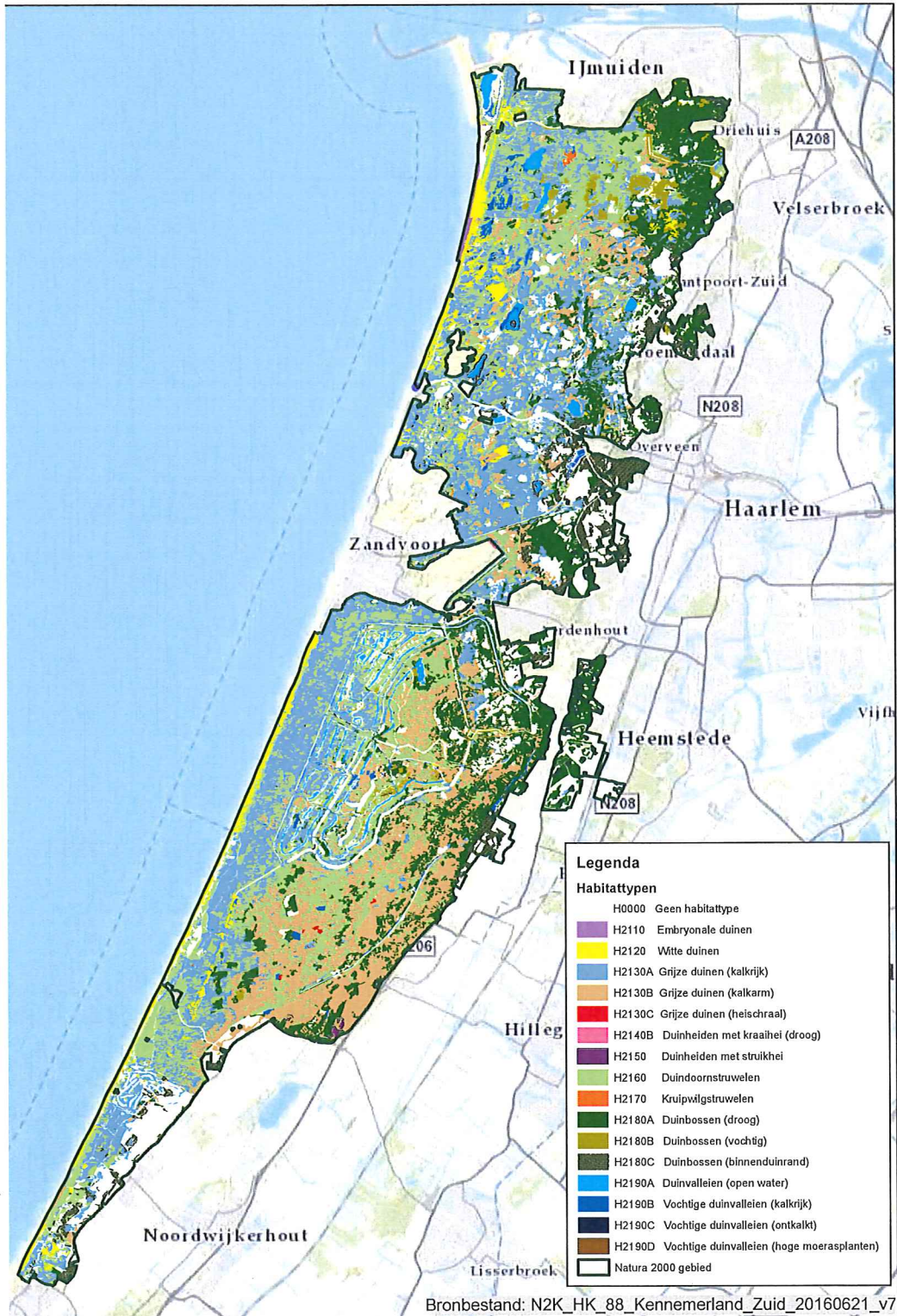
*In combinatie met H2180 A en C

BIJLAGEN BIJ HOOFDSTUK 3

3.1 HABITATTYPENKAARTEN

o onderzoeklocatie

3.1.1 Voorkomen habitattypen waarvoor Kennemerland-Zuid is aangewezen

Bronbestand: N2K_HK_88_Kennemerland_Zuid_20160621_v7

3.2 OVERZICHT TYPISCHE SOORTEN

Overzicht van typische soorten per kwalificerend habitatype. Het overzicht is opgesteld op basis van de Profielendocumenten, die op landelijk niveau zijn opgesteld.

	H2110 Embryonale duinen	<i>Vogels:</i> Strandplevier
	H2120 Witte duinen	<i>Paddenstoelen:</i> Duinfranjehoed, Duinstinkzwam, Duinveldridderzwam, Helmharpoenzwam, Zandtulpje, Zeeduinchampignon <i>Sprinkhanen & kreken:</i> Duinsabelsprinkhaan <i>Vaatplanten:</i> Akkermelkdistel, Blauwe zeedistel, Duinteunisbloem, Noordse helm, Zeewolfsmelk <i>Vogels:</i> Eider
X	H2130_A Grijze duinen (kalkrijk)	<i>Dagvlinders:</i> Bruin blauwtje, Duinparelmoervlinder, Heivlinder, Kleine parelmoervlinder, Kommavlinder <i>Sprinkhanen & kreken:</i> Blauwvleugelsprinkhaan, Duinsabelsprinkhaan, Knopsprietje <i>Vaatplanten:</i> Bitterkruidbremraap, Blauwe bremraap, Bleek schildzaad, Duinaveruit, Duinroos, Duinviooltje, Echt bitterkruid, Gelobde maanvaren, Gevlekt zonneroosje, Glad pazelzaad, Hondskruid, Kegelsilene, Kleverige reigersbek, Kruisbladgentiaan, Liggend bergvlas, Liggende asperge, Nachtsilene, Oorsilene, Ruw gierstgras, Ruw vergeet-mij-nietje, Walstrobremraap, Welriekende salomonszegel, Zanddoddegras, Zandviooltje <i>Vogels:</i> Tapuit <i>Zoogdieren:</i> Konijn
	H2130_B Grijze duinen (kalkarm)	<i>Dagvlinders:</i> Duinparelmoervlinder, Grote parelmoervlinder, Heivlinder, Kleine parelmoervlinder, Kommavlinder <i>Korstmossen:</i> Gevlekt heidestaartje, Gewoon kraakloof, Open rendiermos, Sierlijk rendiermos, Zomersneeuw <i>Mossen:</i> Bossig kronkelsteeltje <i>Sprinkhanen & kreken:</i> Blauwvleugelsprinkhaan, Duinsabelsprinkhaan, Knopsprietje <i>Vaatplanten:</i> Buntgras, Duinroos, Duinviooltje, Kleine ereprijs, Kleine rupsklaver, Kleverige reigersbek, Ruw vergeet-mij-nietje, Ruwe klaver, Vals muizenoor <i>Vogels:</i> Tapuit, Velduil <i>Zoogdieren:</i> Konijn
	H2130_C Grijze duinen (heischraal)	<i>Dagvlinders:</i> Duinparelmoervlinder, Grote parelmoervlinder, Heivlinder, Kommavlinder <i>Sprinkhanen & kreken:</i> Knopsprietje <i>Vaatplanten:</i> Duinroos, Duinviooltje, Gelobde maanvaren, Gewone vleugeltjesbloem, Hondsviooltje, Kleverige reigersbek, Rozenkransje, Ruw vergeet-mij-nietje, Veldgentiaan <i>Zoogdieren:</i> Konijn
	H2150 Duinheiden met struikhei	<i>Korstmossen:</i> Bruin heidestaartje, Girafje, Open rendiermos
X	H2160 Duindoornstruwelen	<i>Vaatplanten:</i> Egelantier <i>Vogels:</i> Nachtegaal
	H2170 Kruipwilgstruwelen	<i>Vaatplanten:</i> Klein wintergroen, Rond wintergroen
	H2180_A Duinbossen (droog)	<i>Dagvlinders:</i> Eikenpage <i>Vogels:</i> Grote bonte specht
	H2180_B Duinbossen (vochtig)	<i>Vaatplanten:</i> Voorjaarshelmkruid <i>Vogels:</i> Grote bonte specht
	H2180_C Duinbossen (binnenduinstrand)	<i>Vaatplanten:</i> Wilde hyacint <i>Vogels:</i> Grote bonte specht, Houtsnip
	H2190_A Vochtige duinvalleien (open water)	<i>Vaatplanten:</i> Ondergedoken moeras scherm, Stijve moerasweegbree, Waterpunge, Weegbreefonteinkruid, Zilte watterranonkel <i>Vogels:</i> Dodaars
	H2190_B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	<i>Vaatplanten:</i> Armbloemige waterbies, Draadgentiaan, Dwergbloem, Dwergvlas, Groenknolorchis, Honingorchis, Kleine knotszegge, Knopbies, Moeraswespenorchis, Noordse rus, Parnassia, Rechte rus, Slanke gentiaan, Teer guichelheil, Vleeskleurige orchis <i>Vogels:</i> Paapje, Sprinkhaanzanger
	H2190_C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	<i>Vaatplanten:</i> Draadgentiaan, Drienvervige zegge, Dwergbloem, Dwergvlas, Moerasgamander <i>Vogels:</i> Paapje, Sprinkhaanzanger, Wulp
	H2190_D Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	<i>Vogels:</i> Dodaars, Sprinkhaanzanger

Bijlage 4

Wettelijk kader

NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

Algemeen

De natuurwetgeving in Nederland bestaat uit drie onderdelen, te weten soortbescherming (voormalige Flora- en faunawet), gebiedsbescherming (voormalige Natuurbeschermingswet 1998) en bescherming van houtopstanden (de voormalige Boswet) die per 1 januari 2017 allen vallen onder de nieuwe Wet Natuurbescherming.

Soortbescherming

De Wet Natuurbescherming beschermt een groot aantal in Nederland voorkomende wilde dier- en plantensoorten. Het uitgangspunt van de soortenbescherming is 'Nee, tenzij'. Dit houdt in dat alles wat schadelijk is voor bedreigde soorten verboden is. Met behulp van een ontheffing of vrijstelling kan van het verbod worden afgeweken. Onderstaand zijn de verbodsbepalingen opgesomd.

De Wet Natuurbescherming deelt soorten in drie beschermingsregimes in: soorten Vogelrichtlijn, soorten Habitatrichtlijn (incl. Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn) en andere soorten.

Soorten Vogelrichtlijn

Hier onder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Art. 3.1: Verboden m.b.t. van nature in Nederland in het wild levende vogels

1. levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
2. nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen.
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Vogels opzettelijk te verstoren.

Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Art. 3.5: Verboden ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen
5. Het is verboden planten van deze soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Naast de bescherming van vogels middels de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn is door de RvO een aanvullend beschermingsregime opgesteld. Binnen dit beschermingsregime geldt voor alle broedvogels een gelijke bescherming. Hierdoor is het vaak noodzakelijk dat werkzaamheden buiten het broedseizoen (over het algemeen van 15 maart tot 15 juli) worden uitgevoerd. Ook vogels die buiten het reguliere broedseizoen broeden zijn beschermd. Aanvullend zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn ingedeeld in de volgende vijf categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De nesten van vogelsoorten opgenomen in categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd; de nesten van vogelsoorten uit categorie 5 zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Om te bepalen of er voldoende alternatieven zijn kan een inventarisatie of omgevingscheck te worden uitgevoerd. Voor de aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten wordt verwezen naar de website van de RvO (www.rvo.nl).

Soorten van de lijst 'andere soorten'

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Elke provincie geeft middels een vrijstellingsverordening aan welke soorten uit artikel 3.10 binnen de betreffende gemeente een vrijstelling genieten voor het verrichten van handelingen in het kader van ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer en bestendig gebruik. De lijst met beschermde soorten binnen dit beschermingsregime is dus per provincie verschillend.

Art 3.10: Verboden ten aanzien van de soorten van de lijst 'andere soorten'. Het wetsontwerp bestaat uit twee lijsten waarvan één met diersoorten (bijlage; onderdeel A) en één met plantensoorten (bijlage; onderdeel B).

1. Het is verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te doden of te vangen.
3. Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De beschermingsregimes met de daarin beschreven beschermde soorten van de Wet Natuurbescherming zijn te vinden op de website van de RvO (www.rvo.nl).

Daarnaast geldt de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

Voor nadere informatie met betrekking tot de Wet Natuurbescherming wordt verwezen naar de website van de RvO (www.rvo.nl).

Gebiedsbescherming

Met behulp van de Wet Natuurbescherming (de voormalige Natuurbeschermingswet 1998) worden Natura 2000-gebieden (habitat- en vogelrichtlijngebieden) beschermd. Voor Natura 2000-gebieden gelden algemene en gebiedsspecifieke doelstellingen.

Verder zijn gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuur Netwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) planologisch beschermd. Deze wettelijke bescherming van het NNN verloopt niet via de natuurwetgeving maar via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

In of in de nabijheid van de beschermde gebieden zijn handelingen verboden die de waarden, kenmerken of functies van het gebied kunnen aantasten.

Voor nadere informatie met betrekking tot gebiedsbescherming wordt verwezen naar de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl).

Bescherming van houtopstanden

Vanuit de Wet Natuurbescherming (de voormalige Boswet) geldt dat het vellen van een (deel van een) houtopstand van te voren gemeld moet worden. Na het vellen geldt de plicht om hetzelfde areaal te herplanten. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. De herplantplicht vervalt voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Bijlage 5

Vrijgestelde soorten
beschermingsregime 'andere soorten'

Noord-Holland

Vrijgestelde soorten beschermingsregime 'andere soorten' Provincie Noord-Holland

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibiën	bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibiën	gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibiën	kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Amfibiën	meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
Amfibiën	middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>

Zoogdieren-
landzoogdieren

tweekleurige bosspitsmuis

Sorex coronatus

Zoogdieren-
landzoogdieren

veldmuis

Microtus arvalis

Zoogdieren-
landzoogdieren

vos

Vulpes vulpes

Zoogdieren-
landzoogdieren

woelrat

Arvicola terrestris